

EL GUST PER LA LECTURA

CICLE SUPERIOR
D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

LLADRES DE JOGUINES

Joan de Déu Prats

GUIA DIDÀCTICA

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

El gust per la lectura
2014-2015

Cicle superior
d'educació primària

Lladres de joguines

Joan de Déu Prats

Guia didàctica

**Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme
Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics**

Joan de Déu Prats

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Compartir 3.0 de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se n'esmenti l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual que la que regula l'obra original.

La llicència completa es pot consultar a:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/deed.ca>

ÍNDEX

0. Què sabem de Joan de Déu Prats	5
0.1. Quatre paraules sobre l'autor	5
0.2. Referències. Per triar i remenar	8
0.3. Què vol dir escriure	9
0.4. Propostes per jugar a fer de detectius	11
1. Què sabem de l'obra?	14
1.1. El DNI de l'obra	14
1.2. L'ambició de l'escriptor	14
1.3. Com se'm va acudir la història	15
1.4. La dedicatòria	15
1.5. La crítica	16
1.6. Companys de viatge (l'il·lustrador)	17
2. El gènere i l'estil	18
2.1. Una novel·la o una pel·lícula?	18
2.2. El truc de la intriga	18
3. Preparats per llegir? (Abans de llegir)	20
3.1. Fent boca	20
4. Mentre llegim el llibre (Durant la lectura)	21
4.1. Proposta de lectura	21
4.2. La llibreta dels comentaris espontanis	21
5. Traient suc al llibre	23
5.1. Els personatges	23
5.2. Els protagonistes	24
5.3. El temps i la història	24
5.4. L'espai i la història	25
5.5. L'argument	28
5.6. Els capítols	28
6. Malabars amb paraules	30
6.1. Paraules o expressions desconegudes	30
6.2. Les descripcions	31
6.3. Els diàlegs	32
6.4. Frases fetes i expressions	33
6.5. L'humor	33

7. Activitats d'expansió de la lectura	34
7.1. Parlem de jugar	34
7.2. Construïm joguines	35
7.3. L'amistat	35
7.4. La borsa de les necessitats	36
7.5. L'homenàs és un lladre	37
7.6. Lladres de joguines. Una proposta d'escriptura	38
8. Per continuar llegint... altres llibres	40
Annexos	41
Annex I Petit curs d'escriptura	42
Annex II Indrets d'interès per veure joguines	47
Annex III Reportatge sobre el Museu del Joguet de Figueres	48
Annex IV Tres pel·lícules imprescindibles per gaudir de les trapellereries de lladres astuts	50
Annex V Dos robatoris de pel·lícula	51
Annex VI Reportatge sobre com fer escultures amb objectes reciclat	52
Annex VII Reportatge sobre l'Oficina d'Objectes Perduts de Barcelona	55
<i>Quadre d'activitats per fer a classe</i>	57

0.1 QUATRE PARAULES SOBRE L'AUTOR

Tots els nens són com Indianes Jones perquè són grans exploradors. Els menuts han de descobrir el món, mentre que els adults ja el coneixen. Els pares, però, pateixen una confusió. Confonen els exploradors amb trapelles. Pensen que els menuts no saben estar-se quietes. I és que és normal no parar quiet perquè les grans exploracions, com la vida mateixa, demanen moviment. A mi, com a tants altres nens, de petit em van voler fer formalet perquè no prengués mal i perquè no molestés gaire. De manera que el meu radi d'acció va minvar molt.

Paradoxes de la vida, precisament aquesta mancança es va convertir en un repte. Com podria explorar el món, aleshores? En aquell punt va ser quan vaig descobrir unes finestres màgiques que em permetien viatjar sense sortir de casa i fer grans descobriments: els llibres. Els llibres són finestres màgiques que ens permeten sortir de la realitat per viatjar a altres mons.

Amb el temps, vaig descobrir que les persones que escriuen llibres són mags. Perquè del no-res s'inventen una història. I, per explicar-la, utilitzen la millor màgia: la imaginació. I és que la imaginació serveix per transformar les coses.

Imaginant imaginant, jo m'he inventat un munt d'històries, més de cent, sobretot per a menuts, però també per a grans. Sempre he dit que no escric per als nens i nenes, com tampoc no escric per a divorciats o jubilats. Escric per a mi. I si el que faig m'agrada, tinc una oportunitat que agradi als altres. Quan escric per a nens, connecto amb el meu nen i, si a ell li agrada la història, potser agradarà a altres nens.

Vaig començar a escriure professionalment a la revista d'humor *El Jueves*. Això ja indica que m'agrada l'humor. I és que l'humor és un punt de vista insòlit sobre les coses, que ens fa somriure. També vaig fer guions per a sèries d'humor i concursos televisius: *3a planta*, *Inspección Fiscal*, *Historias de la Puta Mili*, *No te rías que es peor*, *Ven al Paralelo...* I vaig col·laborar en unes quantes publicacions: *Avui*, *Tretzevents*, *Cavall Fort*, *Esquitx*, *El Mundo*, *El Drall*, *La Vanguardia*, *El Temps...*

Ara, si miro enrere, puc veure els meus llibres traduïts a d'altres idiomes, els premis que he guanyat –vitamines per continuar escrivint!–, i les hores que m'he passat visitants lectors a les escoles per explicar-los que llegir no és important sinó molt interessant!

I si miro cap al futur, veig un munt d'històries que em piquen l'ullet perquè les atrapi i les escrigui. Escriure, en definitiva, és una manera d'explorar el món, i llegir consisteix a jugar a imaginar.

Rere un llibre hi ha un escriptor... Però què i qui hi ha rere un escriptor?

Quan vaig a visitar-los a les escoles, els lectors solen tenir un estereotip de l'escriptor. De vegades penso que m'hauria de deixar perilla, fumar en pipa i portar ulleres. Si en alguna ocasió m'acompanya el meu pare (a ell també li agrada escriure), sempre es pensen que l'escriptor és ell i no pas jo.

Un escriptor, en definitiva, és una persona normal i corrent a qui l'únic que li passa és que li agrada imaginar.

És bo que els nens i nenes sàpiguen d'on surten aquestes capses màgiques que anomenem llibres i qui s'hi amaga darrere.

A continuació us exposo unes quantes idees que he rumiat sobre el fet d'escriure i llegir. També us deixo una petita entrevista que em va fer un alumne molt interessat a publicar, i quatre consideracions que han fet sobre mi el meu pare i la Vanessa, la meva companya. I per si no en teniu prou amb aquest material per poder *emmarcar-me* i poder fer diferents activitats amb els nens sobre un servidor, us puc explicar que m'agrada el fricandó, vaig arribar a ser cinturó taronja de judo, vaig començar a aprendre a tocar el saxofon fins que els veïns em van fer fora de casa. M'agrada la geografia i els arbres i tinc un company increïble, en Nicolás, el meu chihuahua, valent, eixerit, gran corredor i molt intel·ligent.

El Joan de Déu petit segons el seu pare

Quan la meva esposa Glòria i jo portàvem al cine el nostre fill Joan de Déu, no sabíem si veuríem sencera la pel·lícula o si hauríem de sortir per no distreure els espectadors, ja que el nostre fill no parava de preguntar qui era el dolent i de fer moltes preguntes.

A casa, com que encara no teníem l'il·lustre hoste Sr. Google, els diccionaris estaven força contents, treballaven molt i se sentien importants al poder saciar la curiositat que tenia el Joan de Déu per conèixer animalets, països i coses en general.

Les redaccions que li demanaven a escola ja destil·laven aromes d'escriptor perquè sabia combinar les paraules, afegint-hi pinzellades d'humor i fantasia.

Més endavant, amb la joventut, alguns diumenges preferia quedar-se al sofà de casa devorant llibres i més llibres, com si fos un bou famolenc de coneixements que no parés de menjar herba dels camps de la cultura.

Aquesta actuació crec que ha estat la base, perquè jugant amb les paraules i els coneixements adquirits, ha pogut editar més de 100 llibres, que no és cosa fàcil.

Respecte a la seva fantasia, és innata, heretada del meu pare i una mica de la meva, però ell l'ha desenvolupat moltíssim. Nosaltres veiem una mosca que surt per la finestra, ell veu un insecte que avisa la seva família que hi ha un pastís a la taula. Nosaltres veiem un capvespre i que el sol s'amaga a l'horitzó, ell veu que el mar agafa el sol per netejar-lo perquè estigui net i polit l'endemà. I així tot, perquè el Joan de Déu té dues vides, la que viu i la que imagina.

Com a pare, l'estimo molt; com a lector, sóc el fan número u i, a més, li estic agraït per dos motius. Un, perquè al llegir el seus contes em desperta el nen que tots tenim a dins i visc feliç, sense la malícia del món dels adults. I dos, perquè si els personatges dels seus contes són fills seus, resulta que jo sóc un avi molt especial, perquè sóc avi d'un drac, d'un espantaocells, d'un hipopòtam, d'una vaca, del Sr. Guerra, de l'home invisible, del megacapità Fonoll...

El Joan de Déu segons la seva companya

El Joan de Déu té el cap ple de paraules que ajunta de manera màgica i transforma en històries. Si qualsevol persona veu uns núvols al cel, el Joan de Déu veurà un ramat d'elefants fent una cursa d'obstacles. Si hi ha una formiga a terra, el Joan de Déu veurà una aventurera a la recerca d'un tresor. El Joan de Déu es mira el món de forma diferent, el veu tot ple de poesia. A més, el Joan de Déu té un cor molt gran, tan gran que té amor per oferir a totes les persones, animals i plantes del món. El Nicolás, que és el seu gos, se l'estima moltíssim. I el seu gessamí li regala cada primavera oloroses flors, com a agraïment a les seves atencions. El Joan de Déu viu ara molt a prop del mar i quan obre la finestra cada matí, una dolça brisa marina li acarona la cara. Just aleshores és el moment en què les paraules que viuen al seu cap es desperten i s'uneixen per crear històries enginyoses de pirates que recorren els mars del món.

Entrevista d'un alumne

Hola, em dic Àlex i sóc un estudiant de 2n de Batxillerat. Estic fent el meu Treball de Recerca sobre les possibilitats d'un autor novell que vol veure la seva obra editada. Demano la seva col·laboració per al meu treball de camp. A continuació veurà una sèrie de preguntes relacionades amb la seva professió i el món editorial. Si us plau, respongui les preguntes tan bé com pugui. Moltes gràcies per la seva ajuda.

Quants anys fa que es dedica, o durant quants s'ha dedicat a aquesta professió?

25 anys.

Considera important que un escriptor/a novell registri la seva obra abans d'enviar-la a un concurs literari, un agent o un editor?

No. L'important és posar-se a escriure, tenir material, escriure i més escriure. Això és l'important. Pensar en altres coses en aquest moment és tirar les pilotes fora del camp.

Creu que és necessari que un autor/a novell contracti un/a agent literari si pretén publicar a una gran editorial?

No. L'important és escriure. No pensar en més coses. Si et volen publicar un llibre en una editorial, després ja podràs assessorar-te de si el contracte t'està bé, per exemple adreçant-te a la societat d'escriptors.

Considera possible que un/a escriptor/a novell guanyi un impor-

tant premi literari convocat per una editorial?

Sí. Ha passat un munt de vegades. El tema no és ser novell en el sentit de no haver publicat mai. Un és novell en qualsevol cosa en què no té experiència. Si escrius molt i et va sortint bé, ja no seràs novell encara que no hagi publicat res.

Vostè té un agent literari? Per quina raó?

Sí. Perquè després de molts anys de portar jo els originals a les editorials, conèixer els editors, i insistir perquè m'atenguessin, ara ja pot fer-me aquesta feina una altra persona, professional, i jo guanyo temps per dedicar-lo a la meva passió, que és escriure. Però, al principi, recomano que ho faci un mateix. Sempre et pot assessorar l'associació d'escriptors. Encara que no en siguis soci –has de tenir tres llibres publicats– t'aconsellaran o et diran qui et pot orientar.

El Joan de Déu Prats segons la crítica

El reconegut crític Andreu Sotorra ha dit de l'autor que té «un estil literari no només llegidor, sinó depurat i adequat als requisits de la llengua escrita per ser escoltada i que es fa encomanadissa pel ritme musical amb què n'encadena els elements, una aliada imprescindible per enriquir el gènere fantàstic». (*Avui*, 13 de maig de 2004)

Segons Luis Arizaleta, l'autor «posa els seus personatges, mascles de diferents edats, en el camí que els porta a trobar-se amb ells mateixos, partint d'una absència fins a arribar a descobrir-se en el mirall d'una relació amorosa».

Joan Portell, a la revista *Faristol* opina, a propòsit d'*El segrest de la primavera*, que hi «destaquen els diàlegs, hereus dels germans Marx, de D. Hammett o de Chandler: ràpids, enginyosos, divertits i fins i tot surrealistes». Aquesta opinió es pot fer extensible a totes les obres de l'autor.

Per a Alba Vallhonrat, l'obra de Joan de Déu Prats presenta «un llenguatge ric sense concessions, un petit toc de poesia i de descripció psicològica que demostra respecte pel jove lector i s'agraeix».

0.2 REFERÈNCIES. PER TRIAR I REMENAR

Si voleu saber més coses sobre mi i, especialment, sobre la meua obra, les trobareu ben fàcilment a la meua web. A continuació us passo la seva adreça i algunes altres referències per triar i remenar.

A la meua web, a més de tota la relació dels llibres publicats, trobareu crítiques, entrevistes, vídeos de contes, fotos, històries...

www.joandedeuprats.com

A més, em vaig apuntar a l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, on també podeu trobar referències meves:

www.escriptors.cat/autors/pratsj/

Us passo així mateix una entrevista que és a la xarxa, per tafanejar:

www.cali2copio.net/joan-de-deu-prats

Si el que voleu és tenir una relació dels meus llibres:

www.todostuslibros.com/.../prats-pi Joan-Joan

Si voleu practicar una mica d'anglès, aquí trobareu també referències meves:

www.newspanishbooks.com

En aquest blog sobre escriptors també hi sóc: www.tumateix-escriptors.blogspot.com. Busqueu-m'hi per la P, no pas per la D. De vegades la gent es pensa que *de Déu* és el cognom.

La fundació Germán Sánchez Ruíper té un diccionari d'escriptors i il·lustradors de literatura infantil i juvenil. També hi podeu donar un cop d'ull:

www.recursos.fgsr.es/autores

Com a mostra, us deixo la ressenya de l'escola Sant Vicenç, de Sant Vicenç dels Horts, durant una visita que hi vaig fer:

www.csantvicens.com/serveis/biblioteca/Joan_de_Deu.htm

Al Consell Català del Llibre Infantil i Juvenil de Catalunya (Clijcat), també em tenen fitxat:

www.clijcat.cat/diccionari/catala/diccionari

Si poseu tota aquesta tirallonga al Google, us podreu baixar un pdf, delicadesa de l'Ajuntament de Terrassa, sobre la meva obra:

www.terrassa.cat/files/9-12094-fichero/qui_es_qui_juny11.pdf?...1

Durant anys, no sols vaig ser escriptor, sinó també venedor dels meus contes. Això volia dir que havia d'anar porta a porta de les editorials a veure si me'ls compraven. Ara dispo dels serveis d'una agència literària, que es diu IMC. A la seva web, trobareu més dades meves:

http://www.iemece.com/escritores_ficha.php?id_autor=9

A banda del material electrònic, qui tingui a l'abast la revista *Cuadernos de literatura infantil i juvenil* (CLIJ) trobarà referències en els números següents:

Cuadernos de literatura infantil y juvenil. Barcelona, 2010. Núm.235. pàg.18

Cuadernos de literatura infantil y juvenil. Barcelona, 2000. Núm.126. pàg.38-39

Cuadernos de literatura infantil y juvenil. Barcelona, 2001. Núm.144. pàg.37

Cuadernos de literatura infantil y juvenil. Barcelona, 2004. Núm.170. pàg.46-47

Cuadernos de literatura infantil y juvenil. Barcelona, 2006. Núm.192. pàg.78-79

Per últim, Edicions del Pirata va publicar-me un llibre titulat *El Cel de les Paperines*, una biografia meva. Acompanyada amb fotos de quan era petit, hi narro precisament les exploracions i descobertes d'un menut amb ulls ben curiosos. Un menut que un dia a venir es faria escriptor.

Editorial@edicionsdelpirata.cat

0.3 QUÈ VOL DIR ESCRIURE

Escriure consisteix a ordenar

Escriure és un joc que consisteix a ordenar. Quan vivia amb els pares, la mare em deia que fes el favor de desar els mitjons de sota el llit, que era un desenredat. Jo li contestava: «Mare, jo sóc molt ordenat, em passo el dia ordenant paraules! Vaja, escrivint!».

Quan una persona escriu, se li va ordenant l'habitació del cap i, per tant, les seves idees, pensaments, punts de vista, tenen més lògica. Però escriure no sols serveix per ser més ordenat, també serveix per descobrir els nostres misteris... com som. Sempre que escrivim, d'una manera o altra, ens estem retratant. Encara que fem una història de ciència-ficció, sempre hi posem coses nostres, ens n'adonem o no. Quan escrivim, ens anem reconeixent.

Escriure és un joc d'ajuntar paraules per tal d'explicar històries. Però, per què ens agrada tant que ens expliquin històries? Els avis expliquen contes,

al cine i a la tele les pel·lícules ens expliquen històries, els jocs d'ordinador són històries. Els llibres estan plens d'històries...

Ens agrada que ens expliquin històries perquè és la millor manera d'aprendre. Amb una història interessant, no sols gaudim, sinó que ampliem l'horitzó, comprenem i sentim. Per això tantes persones volen que els expliquin històries. Un escriptor no sols en pot veure, escoltar o llegir... també se'n pot inventar, tot creant el seu món personal.

La finalitat d'escriure, a part de jugar, de passar-s'ho bé, és expressar-se. Tots volem expressar-nos, explicar com veiem les coses. L'escriptura és una forma d'expressió i tothom té la necessitat de dir la seva.

Quan un s'endinsa en la misteriosa i fantàstica jungla de l'escriptura, s'adona que no sols ha ordenat la seva ment, sinó que, si s'ho permet, també ha comprès millor els seus sentiments i emocions. I, per tant, comprèn millor la vida.

La caixa màgica de la memòria

Les persones no ens comuniquem amb mímica, encara que això seria molt divertit. Bé, quan juguem a endevinar pel·lícules sí que ho fem amb mímica, però la nostra manera usual de comunicar-nos és amb paraules.

I les paraules? Us heu preguntat alguna vegada d'on les traiem? Perquè quan naixem no diem «Hola, bon dia!», a tot estirar ens posem a plorar desconsoladament perquè, renoi, néixer impressiona!

Com que no venim al món amb les butxaques plenes de paraules, no tenim més remei que anar-les aprenent. Jo prefereixo dir col·leccionant. Ho fem amb paciència, a poquet a poquet, sobretot sentint parlar els pares. I encara que no recordem quan vam començar a aprendre les primeres paraules, el cert és que tots, sense excepció, en som grans col·leccionistes.

Les paraules que anem col·leccionant, no les enganxem en un àlbum, sinó que les guardem en un indret invisible... Aquest indret invisible és la caixa màgica de la memòria. La memòria no es veu, ni es pot tocar, per això és màgica. I molt útil! Si no tinguéssim memòria, quan sortíssim de casa, no hi sabríem tornar.

A la caixa màgica de la memòria guardem records, experiències, coneixements i també paraules. Quantes?, us deveu preguntar. Cada persona té les seves. Cada u té les que vol col·leccionar.

Llegir és jugar a imaginar

Quan obres un llibre, desapareixes de la realitat i entres al país de la fantasia. I quan tanques el llibre, tornes a la realitat amb noves paraules que has après. Com més paraules tens a la caixa màgica de la memòria, més coses pots pensar, més coses pots imaginar, més coses pots sentir. Les persones que tenen poques paraules a la memòria de seguida queden limitades i no saben què dir. I les paraules te les regalen els llibres.

Els llibres també són gimnasos. Són gimnasos on es desenvolupa un múscul invisible. Aquest múscul és la imaginació. I la imaginació serveix per transformar coses. Totes les coses que han fet les persones, primer han estat

imaginades i després construïdes. Però allò més important que hem de transformar som nosaltres mateixos. Nosaltres no creixem perquè mengem. Si només mengem, ens farem més amples però no pas més grans. Per créixer, cal imaginar. Imaginar què voldrem fer quan siguem grans, què voldrem estudiar, on voldrem viatjar, qui voldrem arribar a ser, quines persones voldrem conèixer, quin esport ens agradarà més, quins llibres voldrem llegir...

Llegir és jugar a imaginar. Nosaltres obrim un llibre per passar-nos-ho bé amb una aventura, un enigma, un misteri, una intriga... Com quan anem al cinema. Però llegint llegint, sense adonar-nos-en, fem més fort i més gran aquest múscul invisible de la imaginació, i aprenem més paraules que guardem a la caixa màgica de la memòria per expressar-nos millor.

Llegir el món

Llegir és interpretar. Tothom sempre està llegint. Un pagès *llegeix* el cel per veure si plourà. Un pescador *llegeix* el mar per veure si podrà pescar. Els nadius de l'Amazònia *llegeixen* la selva per trobar les plantes medicinals. Tots *llegim* les expressions de les cares de qui tenim davant per veure-li les intencions. Quan anem en cotxe, *llegim* els senyals de trànsit, els semàfors... Quan anem a una estació, *llegim* els rètols que ens conduiran al lavabo, a les andanes, a la sortida d'emergència... Sempre estem llegint! Sempre estem interpretant. Per tant, no ha de ser tan difícil llegir també llibres!

Però per llegir no sols s'ha d'interpretar... També cal imaginar... Si no, ho llegiríem tot al peu de la lletra. I si diguéssim «ets un somiatruites», ens pensàriem literalment que algú somia amb truites a la francesa, en lloc de pensar en algú que s'il·lusiona amb coses impossibles.

Cal imaginar quan s'interpreten contes, novel·les, faules, rondalles, perquè la literatura és una fantasia feta de moltes realitats.

Però per llegir no en tenim prou amb interpretar i imaginar... també hem de sentir i emocionar-nos.

Gepetto va fer un ninot amb l'art de tallar la fusta. Però Pinotxo no va viure fins que Gepetto el va estimar. I Pinotxo no es va convertir en un nen de carn i ossos fins que va plorar... fins que va sentir, fins que es va emocionar!

Quan llegim una història interessant, la interpretem, la imaginem i la sentim. Qui interpreta però no imagina ni sent no pot copsar el sentit profund d'un llibre, ni de la vida. Tant de bo sempre que *llegíssim* la realitat en la seva infinitat de prismes i facetes, inclosos els llibres, poguéssim interpretar-la, imaginar-la i sentir-la amb gran intensitat. Amb la intensitat que neix del batec càlid, noble i ferm dels nostres cors.

0.4 PROPOSTES PER JUGAR A FER DE DETECTIUS

De vegades llegeixo un escriptor i em desperta la curiositat, vull saber més coses sobre ell. De vegades m'agrada el que ha fet, d'altres em sembla impossible que un autor tan bo hagi fet tantes bajanades. Sovint, l'obra i la vida i circumstàncies personals de l'autor no són afins. Però fomentar la curiositat del lector menut sobre l'escriptor que llegeix li pot obrir la porta a altres llibres, curiositats, anècdotes, experiències vitals i altres autors. Malauradament

Tolkien no tenia una espasa èlfica, ni vivia com un hobbit. Era un professor i, segurament, força avorrit. Però remenant la seva vida, podem descobrir altres llibres seus fascinants, les tradicions de les fantàstiques sagues nòrdiques, el món de les llegendes o com vivien els bàrbars. Un llibre és una porta a altres llibres, experiències i coneixements. De la mateixa manera que un detectiu, pista rere pista, troba la solució del cas, el lector va descobrint que les pres-tatgeries plenes de llibres, les biblioteques i llibreries són el terreny fascinant dels detectius que busquen noves històries. I aquests detectius són els lectors.

A continuació us proposo algunes activitats per fomentar la curiositat pels autors.

El sospitós

Els bons detectius sempre porten una llibreteta a sobre on anoten les dades que van trobant en les seves indagacions. També hi apunten els *sospitosos*. El *sospitós* ja el tenim: és l'autor. Ara cal apuntar el que podem esbrinar:

- On viu
- Quina edat té
- Quants llibres ha escrit
- De quins gèneres
- A quin públic va adreçat
- Quin estil gasta.

Una pista: a les contracobertes i últimes pàgines dels llibres solen trobar-se algunes d'aquestes informacions.

Els personatges

També caldria seguir la pista als seus personatges: àvies que volen, hipopòtams segrestats, esquirols detectius, homes invisibles, lladres de joguines, espantaocells voladors, el senyor Abraçades...

Quants personatges són animals, nens, avis (els protagonistes preferits dels nens i nenes) en l'obra de Joan de Déu?

Els còmplices

A la biblioteca de l'escola, a la biblioteca del barri, navegant per internet i a la web de l'autor hi ha moltes pistes. Els lectors podran descobrir els *còmplices* de l'autor i *deduir* quins personatges l'atrauen més. I seguint el fil de les seves històries, *deduir*...

- Per què escull uns protagonistes i no d'altres?
- Què tenen en comú?
- En quines coses són diferents?
- Com és que surten tants animals? Ens condueix això al món de les anti-gues faules...?
- Per què surten illes remotes, volcans, galions, extraterrestres...?

- L'autor, es deu haver inspirat en la tele, el cinema, llibres d'aventures, la realitat...?

Nota: Cal dir que no sempre s'obtenen resultats en les investigacions. Però l'important no són les respostes, sinó l'al·licient de plantejar-se preguntes.

La recerca

Durant les perquisicions, els detectius, com fan els bons investigadors policials, podran anar omplint plafons –murals–, amb les proves trobades: fotos de l'autor, dels personatges i portades dels seus llibres. Opinions, gustos, llocs que freqüenta, declaracions compromeses, noms d'il·lustradors que apareixen en més d'una obra... Deuen tenir alguna relació amb l'autor...?

L'informe

Una vegada s'hagi obtingut tota la informació necessària, s'haurà de redactar l'informe. I intentar treure'n les conclusions.

- L'autor escriu en clau d'humor?
- Li agrada el misteri?
- La fantasia?
- Quin missatge amagat hi ha a les seves històries?
- Li falta un bull?
- M'interessa aquest autor?
- El trobo un llauna?
- Quin és el seu univers?

Les declaracions

Després de l'informe, vénen les declaracions. Caldrà exposar a l'opinió pública de l'escola, als companys, als mestres, les conclusions de les investigacions.

- Per què escull uns protagonistes i no d'altres?
- Què tenen en comú?
- És un autor que paga la pena seguir.
- Recomaneu altres autors de la mateixa corda.
- O bé: val més no recomanar-lo perquè és complicat, ensopit, cregut...

Una segona pista

Una altra via d'investigació és descobrir exemplars de la revista *Tretzevents* on surten un seguit de reportatges fets per l'autor, des dels deserts, passant pels orangutans fins arribar a Nova York.

1

QUÈ SABEM DE L'OBRA?¹

1.1 El DNI de l'obra

- **Autor:** Joan de Déu Prats
- **Il·lustrador:** Daniel Jiménez
- **Editorial:** [Grup Editorial Luis Vives / Baula](#)
- **Col·lecció:** Ala Delta sèrie Blava
- **Edició:** Febrer de 2004
- **Pàgines:** 151
- **ISBN:** 978-84-479-1174-8

Tràiler

Una banda de lladres formada per un ós de peluix, una majorette i un pallasso es dediquen a robar les joguines que més s'estimen els nens: aquelles que s'han fet ells mateixos. Però no aconsegueixen robar el vaixell de llauna d'en Roger. Quin projecte diabòlic tenen entre mans? En Roger i la seva amiga Mireia potser els esguerraran els plans...

Activitat 1 del Quadern de l'alumne

1.2 L'ambició de l'escriptor

Vaig escriure aquesta història pensant a presentar-la a un premi literari. Ja havia practicat molt escrivint i em sentia segur per competir en un concurs. Tenia força esperances, m'havia agradat com havia quedat la història i la tesi, la idea principal de l'argument, em semblava boníssima, interessantíssima, excepcional... Però no vaig arribar ni a ser seleccionat. Els meus espies em van assegurar que no havia passat la primera garbellada feta per lectors experts. Em vaig enfil·lar per les parets.

La fènia d'escriptor té aquestes coses, has d'aprendre a domar l'ego. Amb tot, jo creia en aquesta història, escriure-la m'havia costat un munt i pensava que estava ben travada. De manera que vaig confiar en mi i la vaig portar a l'editorial Baula. Crec que va ser una de les obres que em van comprar més ràpidament. Des d'aleshores ja n'han fet un grapat de reimpressions i cada any em toca anar a una pila d'escoles per parlar-ne als meus lectors. Sí, al món de la literatura és impossible agradar a tothom, per això procuro escriure coses que, primer de tot, em convencin, m'agradin a mi.

¹ Si voleu remenar el material didàctic sobre *Lladres de joguines* que va fer l'editorial Baula per rematar la jugada de llegir el llibre, podeu accedir-hi entrant a la web de l'editorial: www.baula.com. I, tot seguit, resseguint el camí següent: centre de recursos – literatura infantil/juvenil/guia de lectura/Ala delta sèrie blava/lladre de joguines.

A més, escrivint aquest llibre vaig aprendre moltes coses. Era el quart llibre llarg que escrivia, i la tercera novel·la, després d'*Anorak* –una paròdia de la meva família en clau de comèdia televisiva–, i *Barcelona, la ciutat de jardins amb xemeneia* –una aventura plena d'enigmes per conèixer la ciutat on vaig néixer, encarregada per l'Ajuntament–. L'any següent, vaig escriure *Nàufrag* –una novel·la d'aventures en una torre petrolífera abandonada–, una obra prou madura que em va fer guanyar un premi literari. *Lladre de joguines* em va servir de trampolí per atrevir-me a llançar-me a la piscina dels contes llargs... les novel·les.

1.3 Com se'm va acudir la història

En una ocasió vaig pensar: quin dia vaig deixar de jugar? Tots els nens i nenes un dia deixen de jugar... amb joguines. Penso que ningú no recorda quin dia va ser... És clar que no es deixa de jugar un dia concret, fer-se gran és un fet progressiu... Perquè deixar de jugar amb joguines vol dir fer-se gran.

Abandonem la infantesa i ens endinsem en el món dels adults. És una mort i una resurrecció. O una ampliació. Com les nines russes. Dins l'adult hauria d'haver-hi el nen. De vegades aquesta transmutació té pèrdues irreparables, però.

Els nens volen imitar els adults i aleshores s'obliden que encara disposen dins seu de la capacitat d'imaginar... Perquè els adults imaginem menys. I una de les grans característiques de la infantesa és imaginar. I en entrar al reialme dels grans aquesta facultat no s'hauria de perdre, perquè és una eina fonamental.

Imaginar és somiar despert. Som el que somiem que som... o volem ser. Però qui no té imaginació no somia res. Somiar és imprescindible. Si no somies, et mors, literalment o simbòlicament. Et quedes estamordit. Trist. Ensopit. Com els nens d'aquesta història. Els nens als quals els han robat la imaginació.

D'altra banda, un no juga per divertir-se. Un juga per aprendre. Encara que no ho sàpiga. La millor manera d'aprendre és jugant. I per jugar cal imaginar.

Tot estirant aquest fil d'idees, vaig anar construint *Lladres de joguines*... Uns lladres que robaven la joguina preferida de cada nen perquè així perdessin la imaginació.

Amb un full de paper es poden fer un munt d'avions. Amb unes agulles d'estendre, armes siderals. Amb un tub de bolígraf, una sarbatana. Amb taps de cava, ninots. Els nens i nenes no han perdut la imaginació, però hi ha una tendència en la societat perquè siguin massa dependents de la tecnologia, que se'n refiïn massa, i això fa minvar la intuïció, i la gimnàstica d'imaginar. Els lladres de joguines són, en realitat, lladres de somnis. I la societat contemporània roba molts somnis... començant per les fantasies dels menuts.

1.4 La dedicatòria

De vegades els llibres porten una dedicatòria. És una tradició. També podem dedicar una bona cistella de bàsquet, un poema, un plat boníssim, a algú. Perquè tots ens estimem persones que, a més a més, sovint ens han ajudat desin-

teressadament. Fer una dedicatòria és immortalitzar un pensament per a algú. Coses de la vida, on hi ha més dedicatòries és en els llibres.

Dedicatòria ve de *dedicar*. Dedicar-se una estona a un altre és una experiència que tots hem fet. De vegades, quan dediquem una estona als altres, rebem una escalforeta màgica.

Aquest llibre està dedicat a la Milagros, la Mili, i *al regal del seu amor, que m'ha fet millor*. La Mili és una ex xicoteta meua. Continuem tenint una grandíssima amistat. I ella, a més del temps que vam compartir, em va ajudar molt a créixer. I per postres em feia unes crítiques molt encertades quan li deixava llegir un original meu abans de portar-lo a l'editorial.

La Mili és la neboda d'un premi Nobel peruà de literatura. Una vegada vam anar a sopar plegats amb el seu oncle. I em va dir que ell mai no havia fet contes per a nens, que devia ser ben difícil. I no em va preguntar si jo tenia habilitat per escriure. Si escrivia, alguna facilitat devia tenir. L'única cosa que em va preguntar va ser si tenia voluntat. Li vaig contestar que no gaire.

I aquesta és la lliçó. L'única diferència que hi ha entre les persones que fan coses creatives és que n'hi ha que són capaces de passar-s'hi hores i n'hi ha que no. Tothom té talent per a alguna cosa. Però el talent s'ha de desenvolupar. La voluntat és el fuet, la tralla de la consciència. Si t'agrada una cosa, t'hi has de passar moltes hores de vol. Escriure costa, com també costa el futbol, acabes rebotat i a més et poden donar una bona puntada de peu. Totes dues activitats, però, són jocs, de manera que l'esforç sempre acaba sent recompensat per la satisfacció.

Activitat 1.4.1

- Un joc interessant és escriure una dedicatòria a algú que considerem que ens ha ajudat, aconsellat, a algú per qui sentim una estima especial. No cal posar el nom de la persona. Una vegada fetes totes les dedicatòries, s'ajunten, es barregen i es reparteixen a l'atzar. Cada alumne en llegeix una en veu alta. A veure què se sent... Dedicar és regar una estona a algú.
- Se solen fer dedicatòries quan algú fa una cosa singular. Pujar una muntanya, marcar un gol, crear o inventar alguna cosa. Però també es poden dedicar carícies, petites accions, bons moments, ajudes desinteressades. Els alumnes poden explicar alguna cosa singular que hagin fet.

1.5 La crítica

«Un bé de Déu d'escriptura fantàstica»

Andreu Sotorra

Diari *Avui*

13 de maig de 2004

Joan de Déu Prats continua mostrant la seva mina fantàstica, amb tocs d'humor i subtils reflexions, adequada, en cada cas, als lectors als quals s'adreça.

A *Lladres de joguines*, la novel·la sembla una mena de rífí a la italiana amb una banda de lladres que integren un ós de peluix, un pallasso i una *majorette*. El

seu objectiu és el botí de joguines, fins que en una de les temptatives, la del robatori d'un vaixell de llauna, els seus petits propietaris els faran la vida impossible per esberlar-los el pla.

El missatge de l'autor és molt clar: la imaginació sempre sobreviurà. Una joguina es pot robar, però ningú podrà robar mai la imaginació d'un infant.

En una anàlisi comparativa dels seus últims títols, queda clar que l'autor té un estil literari no només llegidor, sinó depurat i adequat als requisits de la llengua escrita per ser escoltada i que es fa encomanadissa pel ritme musical amb què n'encadena els elements, una aliada imprescindible per enriquir el gènere fantàstic.

Activitat 2 del Quadern de l'alumne

1.6 Companys de viatge (l'il·lustrador)

Com que aquest llibre és per a lectors ja avesats a l'aventura de llegir, hi ha menys dibuixos, i els que hi ha són en blanc i negre, per anar deixant més espai a la imaginació del lector.

Daniel Jiménez és un molt bon il·lustrador. No dic gran il·lustrador perquè com que també és amic meu, que no sembli que l'estic ensabonant. Ens coneixem des de fa una pila d'anys, quan es va presentar a casa del Lluïsol –l'il·lustrador d'*El misteri de l'espantaocells adormit*– i jo vaig tenir la impressió que m'acabaven de presentar el Tintín. Aleshores s'hi assemblava molt!

El Dani també és un gran amant de les bestioles i els animalons. Els seus dibuixos, molt polits i acurats, tenen molt sentit de l'humor i un punt de dibuix animat. Si entreu a la seva web (www.danijimenez.com) ho comprovareu i veureu també els dibuixos d'animació que ha fet.

Amb el Dani vaig fer un llibre titulat *Un safari dins de casa*. És la història d'un gran caçador de safari al qual se li esmuny un ratolí dins de casa i no el pot caçar. El Dani també em va il·lustrar *Els casos de l'inspector Formiga*: una història de lladres i serenos invertebrats. En aquell cas, els dibuixos són més esquemàtics perquè disposava de ben poc espai. I també vam fer plegats l'adaptació de l'òpera jazzística *Porgy and Bess*. Només puc dir que és un esclat d'il·lustració artística.

A *Lladres de joguines* Dani Jiménez utilitza un dibuix humorístic, però també tendre, i treu suc a les escenes divertides del text. Sabeu quina trapezeria em va fer? Doncs que, sense dir-me res, va caracteritzar el protagonista, en Roger, a partir d'una foto meva de petit. De manera que l'autor del text, que sempre hauria de quedar ben amagat, surt en primera plana. Però el Dani no en va tenir prou fent la meva caricatura, sinó que també va dibuixar la meva habitació i hi va posar ple d'objectes que jo hi tenia. Vaig estar uns dies sense parlar-li, però després vaig reconèixer que els dibuixos havien quedat molt bé... fins i tot en Roger!

Dani Jiménez també fa premsa gràfica i publicitat, i té uns dibuixos molt elegants que te'ls penjaries al menjador de casa. Durant uns quants anys també vam fer plegats els acudits diaris del diari *El Mundo* (l'edició de Catalunya), fins que ens van acomiadar perquè vam dibuixar uns policies antiavalots amb l'uniforme ple d'adhesius d'empreses immobiliàries, que estomacaven uns okupes.

2.1 Una novel·la o una pel·lícula?

De petit, els pares em portaven molt al cinema, i després va venir la tele, de manera que sóc d'una generació prou visual. Tan visual que jo veig en imatges les escenes que vull escriure i, com si tingués una pantalla al cap, les miro i les descriu. Per això els meus llibres són fàcils de dibuixar... perquè hi ha moltes imatges.

Qui no ha vist pel·lícules del lladres? N'hi ha un munt. A mi m'agraden les pel·lícules de lladres de guant blanc. Quan els lladres roben quadres o diamants... no tant pels objectes, sinó per l'astúcia que han de desenvolupar. A l'Annex II us recomano algunes pel·lícules per arribar a ser lladres experts.

De fet, un escriptor ha de ser expert en tot una mica. Per escriure qual-sevol llibre primer cal obtenir la informació necessària per no espifiar-la. En aquest cas, havia vist tantes pel·lis de lladres que només vaig haver de remenar dins la meva memòria. En aquest sentit, *Lladre de joguines* és un homenatge a aquest gènere de pel·lícules. Això sí, jo havia de trobar què robarien els lladres. La imaginació em va semblar el diamant més preuat per ser robat.

Activitat 2.1.1

Juguem a lladres:

- Quin és el «diamant» que voldríeu robar?
- I si fóssiu vosaltres els guardians, com el protegiríeu?

Per equips, els nois i noies poden fer un plànol de l'indret on guardarien el tresor, les mesures de seguretat que hi posarien: alarmes, fossats, vigilants, sensors, càmeres, etc.

De cop i volta el plànol el roba l'equip del costat. Ara cada equip té un plànol diferent. Ha d'estudiar-lo i ha d'explicar quins són els errors de seguretat i com creuen que aconseguiran entrar-hi i robar el tresor.

Activitat 3 del Quadern de l'alumne

Les històries de detectius es basen en un cas per resoldre. El detectiu va seguint pistes falses fins que arriba a la correcta, gràcies a la deducció.

2.2 El truc de la intriga

La vida és una intriga. No sabem què ens passarà demà. Som com un llibre. Cada dia passem la pàgina de la novel·la de la nostra vida. No sabem què farem d'aquí a un any, o deu. Qui coneixerem, què farem, on viatjarem. Saber-ho ens prendria la intriga de viure. Els llibres no es comencen pel final. I si ens expliquen el final d'una pel·lícula, ja no anem a veure-la. Per tant, la intriga no sols és important a les pel·lícules de suspens. La vida té misteri, té intriga perquè l'argument l'anem trenant dia a dia. La vida té intriga perquè som lliures

d'escollir entre moltes opcions. Per això connectem tant amb les històries de misteri.

Activitat 2.2.1

Mantenir els interrogants, els misteris és la sal de la vida i de les novel·les. Es pot proposar als alumnes que responguin les preguntes següents en grups i que després les posin en comú. Se'ls pot fer reflexionar sobre com la resposta a aquestes preguntes no es troba fins al final del llibre, i així es manté la intriga durant la lectura.

- Per què els lladres roben joguines?
- Per què els lladres són tan estrafolaris?
- Qui és l'homenàs del cap pelat?
- On és el senyor Pastanaga?
- Per què les joguines apareixen com a atraccions d'un parc?

Activitat 2.2.2

Però la nostra vida també és interessant:

- Qui sóc?
- Què vull fer?
- Que vull estudiar?
- On vull viatjar?
- A qui m'agradaria conèixer?
- On viuré?
- Em casaré?
- Em divorciaré?
- Tindrè fills?
- De què treballaré?

Tot això s'anirà desvetllant passant pàgina a pàgina la novel·la de la qual som protagonistes i que anem escrivint cada dia. Només depèn de nosaltres que sigui avorrida o interessant.

A mi no m'agrada que em llegeixin la mà o em tirin les cartes, perquè vull ser jo qui escrigui la història de la meva vida. Però juguem a endevinaires. I contesteu les preguntes anteriors. No és important la resposta. Però sí que és important veure cap a on caminem, encara que després canviem la ruta. L'important és la pregunta.

L'important és el misteri.

3

PREPARATS PER LLEGIR? (ABANS DE LLEGIR)

3.1 Fent boca

Quan anem al cinema, no ens llegim abans la vida del director ni dels actors, però sí que mirem la sinopsi a la cartellera, i també la durada que tindrà la pel·lícula, si el cinema escollit és a prop de casa o té la pantalla gran.

Si volem predisposar els menuts a la lectura, primer haurem de motivar-los a obrir els llibres. Els deixarem que fullegin el llibre que hem triat per compartir, que mirin la llargada, que donin un cop d'ull a les il·lustracions... que llegeixin la sinopsi de la contracoberta... Amb tota aquesta informació proposem que conversin amb el llibre a les mans amb els seus companys perquè intercanviïn expectatives, avancin de què deu tractar, perquè comencin a formar-se una opinió sobre si els agradarà, si el tema els pot interessar...

Se'ls pot proposar entrar en la trama del llibre a partir del **títol del llibre**, i que entaulin una conversa per connectar el tema de la novel·la amb les experiències que han viscut: la relació que tenen amb les seves joguines i el que els proporcionen personalment o quan hi juguen amb els amics.

Activitat 8 del Quadern de l'alumne

També es pot fer una aproximació a l'obra observant **la il·lustració de la coberta**: un pallaso. On deu passar l'acció? On hi ha pallasos? Quina relació pot establir-se entre els lladres de joguines i el pallaso? Un pallaso, pot ser un lladre de joguines? Quina contradicció, oi? La feina dels pallasos és fer riure els infants, divertir-los... I robar joguines provoca en els infants l'efecte contrari... O és que el pallaso ajudarà a recuperar les joguines per tornar-les als seus propietaris? Quin deu ser el seu paper?

Ja ens podem plantejar unes quantes preguntes inicials que poden motivar i guiar la lectura. Aquestes preguntes haurien de sortir dels alumnes. Podrien ser de l'estil:

- Quina relació hi ha entre els lladres de joguines i el pallaso?
- Per què volen robar joguines?
- On passarà l'acció?
- ...

Ara ja estem preparats per obrir el llibre i endinsar-nos en la lectura.

4

MENTRE LLEGIM EL LLIBRE (DURANT LA LECTURA)

4.1 Proposta de lectura

Quan llegim entre tots és més fàcil llegir un conte que no pas una novel·la. Aquest llibre té 151 pàgines. Per sort la lletra és prou grossa! Podem fer una lectura fragmentada per capítols. La història té XXI capítols. En podem llegir uns quants cada dia. I, com passa en els episodis de misteri de les sèries televisives, podem deixar la lectura en un punt àlgid de la intriga. Aquest és un truc molt vell. És un dels motius pels quals ens enganxem a les sèries de la tele. Jo, com que sóc impacient, m'enfilo per les parets. Per això prefereixo els llibres, perquè si tinc més gana, només he de passar pàgina, no em cal esperar la setmana vinent o l'endemà.

De fet, jo només interrompria la lectura del llibre per apuntar les paraules desconegudes i per fer comentaris sobre la història –com quan estem asseguts al sofà de casa veient una pel·lícula i cada membre de la família hi diu la seva. Això es pot fer d'una manera informal o proposar que aquests comentaris es recullin.

Activitat 4.1.1

De fet, els comentaris espontanis o les preguntes que sorgeixen, o els aclariments fets pels mestres per aclarir alguna escena, poden apuntar-se en una llibreta titulada: LA LLIBRETA DELS COMENTARIS ESPONTANIS. A continuació parlarem d'aquesta llibreta.

4.2 La llibreta dels comentaris espontanis

Els llibres són màgics. Te'ls llegeixes un dia i t'expliquen una cosa. Te'l llegeixes més endavant i te'n diuen altres de diferents. Què ha passat? Que ha madurat el lector, que sap llegir cada vegada més entre línies. Diuen que la veritat s'oculta ella mateixa, perquè si et parlen d'una cosa que no saps, poc la podràs entendre. Quan ja n'has après, ja comences a veure-hi més coses. Quan un va creixent, descobreix que el mateix llibre explica més coses que fins aquell moment havien estat ocultes als seus ulls...

Activitat 4.2.1

Fem un experiment quan haguem llegit tot el llibre. Ja no ens queda cap intriga per resoldre. Tenim una visió global de la història. Pot ser molt enriquidor comparar el que havíem apuntat a la llibreta dels comentaris espontanis amb el que pensem ara.

Activitat 4.2.2

Després podem posar en comú el que opinem o debatre qüestions importants:

- La història ens ha atrapat

- Ens han agradat els personatges?
- Se m'ha fet llarga? Se m'ha fet curta?
- Era fàcil de llegir?
- Què m'ha agradat més?
- Què m'ha agradat menys?
- Què m'ha volgut dir l'autor amb aquest llibre?

Vaja, les típiques preguntes que es fan després de veure una pel·lícula. I que és la manera més interessant de treure partit al que hem vist o llegit. Per fer-ho més informal, més distès, menys acadèmic, podem asseure'ns per grups, com si fóssim en diferents taules d'un bar. Podem portar de casa el nostre refresc preferit. I podem debatre amb els amics què ens ha semblat el llibre. En acabar, les diferents taules del «bar», poden exposar les seves conclusions.

L'escriptor no és un capellà. Ni un polític. Ni un savi. Ni un expert. L'escriptor és un observador i un experimentador que opina. Algú que diu la seva sobre el que veu, pensa sent i viu. I ho vol compartir. No vol adoctrinar ningú. Ni que tothom combregui amb les seves idees. L'escriptor vol fer pensar, vol fer sentir. I això no vol dir que necessàriament hi hagi d'estar d'acord. No et vol convèncer de res. Bé, sí, d'una cosa, que pensis, que sentis... per tu mateix. Per això et dona teca, perquè pensis sobre el que ha escrit.

Tothom sempre diu als nois i noies el que han o haurien de fer: els pares, els mestres, la televisió, els diaris, la religió, els metges, els que manen. El llibre només et diu: «Jo ho he vist així. I tu què en penses?».

5.1 Els personatges

Fer una joguina és una activitat artesana. Construir coses amb les mans és fer d'artesà. Escriure també és una tasca artesana. De fet s'assembla molt a la feina del fuster. El fuster té unes eines: la serra, el ribot, el martell, i una matèria amb la qual fa els mobles: la fusta. L'escriptor també té unes eines: les paraules. I també té una matèria primera. La fusta de l'escriptor és la imaginació. Amb les paraules i la imaginació es construeixen històries. Ens falta, però, un altre element importantíssim: la sensibilitat, producte dels sentiments. Totes les coses, si es fan amb amor, tendeixen cap a la bellesa. Els sentiments són l'alè diví de les històries.

És allò que insufla vida als personatges.

- En Roger
- La Mireia
- L'homenàs
- El senyor Pastanaga
- El pallaso

L'autor regala la seva sang, la seva carn, els seus ossos als personatges. Els regala el seu alè, la seva ànima... per animar-los, perquè puguin tenir vida.

A tot allò que ens és proper, li regalem el nostre alè:

- Al nostre bolígraf preferit
- Al nostre jersei preferit
- Al nostre llibre preferit
- A les nostres joguines preferides...

Tenen vida, la vida que els regalem nosaltres.

Així, amb paraules, imaginació, sentiments neixen les històries i els personatges.

Per donar vida a una cosa, només cal cuidar-la. Quan cuides una persona, un objecte, una planta, una mascota, allò s'obre i et revela els seus secrets. Si cuides els llibres sempre et regalaran els seus secrets.

Activitat 11 del Quadern de l'alumne

5.2 Els protagonistes

Segurament va ser a Hollywood on es va inventar allò del noi i la noia com a protes de les pel·lícules. L'invent va funcionar. Al principi els nois eren els valents i les noies les que en quedaven admirades. Per sort, les històries han evolucionat. Una noia també pot ser valenta i un noi també pot quedar-se admirat per la intel·ligència o valentia d'ella. Encara vivim en una societat un pèl masclista. La prova és que les noies porten pantalons però els nois (llevat dels escocesos!) no porten faldilles.

Activitat 5.2.1

Els alumnes poden fer una llista amb les característiques de **la Mireia i en Roger**. A veure qui és més intel·ligent, més valent, més considerat, més sensible. Bé, no es tracta de posar-los a competir. És un joc per veure si l'autor ha fet dos personatges equilibrats, o bé si, com que ell és noi, ha fet trampa i ha decantat la balança... Podeu esbrinar-ho i opinar.

De fet el vertader protagonista de *Lladres de joguines* és **el senyor Pastanaga**. Els lladres poden robar un coet –per cert, l'artista Miquel Aparici fa uns coets increïbles: miquelaparici.blogspot.com.es–, o un vaixell de llauna, però si s'emporten el teu nino preferit, ja no és un robatori, és un segrest.

Quan tens una joguina preferida, hi crees un vincle. La Mireia havia regalat al senyor Pastanaga el seu afecte, el cuidava, li explicava coses, i el senyor Pastanaga mai no la criticava. Era un amic incondicional.

A tots ens agrada tenir amics. Potser vam aprendre a fer amics amb aquell primer osset que ens van regalar de petits. Tots tenim amics, però són incondicionals, íntims? Perquè els amics no són només per passar-s'ho bé... Els amics ens ajuden i els ajudem. Se'ls ha d'escoltar o fer riure si estan tristos. Ja ho diu la dita: *qui té un amic té un tresor*. El tresor de la Mireia era el senyor Pastanaga. I en Roger, és clar!

Activitat 5.2.2

Es poden plantejar les preguntes següents a classe i relacionar-les amb el fet de tenir cura dels amics, que és un valor.

- Qui és el nostre millor amic...?
- Estem proud per ell?
- L'ajudem o l'escoltem si ho necessita?

5.3 El temps i la història

Les històries solen escriure's en passat o en present. Dificilment en futur. El passat és ideal perquè situa la història en un temps llunyà, fora de la immediata i, per tant, és més evocador. El present ens apropa els protagonistes i ens encomana sensació de proximitat.

El temps és l'eix cronològic que permet que la narració avanci. Són diversos els factors que el deixen entreveure:

- Les il·lustracions: poden donar pistes del pas del temps (la roba dels personatges, el temps atmosfèric...).
- El text pot fer referència al pas del temps: si diu a quina estació ens trobem...

Pot passar que situacions dilatades en el temps s'expliquin en poques pàgines, i a l'inrevés també, que per explicar una situació que ocupa poc temps «real» s'utilitzin més pàgines.

Activitat 5.3.1

Es pot parlar amb els alumnes del tractament del temps a l'obra, i jugar a buscar «pistes» que ens indiquin com transcorre el temps a la història. Suggerixo triar un parell de capítols i rellegir-los des d'aquest punt de vista. Es poden plantejar les preguntes següents:

- Quan passa la història: en un temps passat o històric, en els temps actuals o en futur? Quins elements de l'obra ens permeten justificar el que hem dit?
- Quin període de temps transcorre des que comença fins que s'acaba? Hi trobem pistes sobre el pas dels dies?
- El temps en què transcorre la novel·la es reparteix de manera equilibrada? Quina fracció de temps ocupa més espai en la novel·la? Per què passa, això? L'autor, com ajuda el lector per fer-li notar que passen moltes coses en poc temps?
- Com s'ho fa l'autor per explicar fets que estan passant al mateix temps però en espais diferents?

5.4 L'espai i la història

El parc d'atraccions

D'històries que passen en un parc d'atraccions deu haver-n'hi un munt. I d'històries que facin passar una mica de por en un parc d'atraccions de nit, també. De fet, els parcs d'atraccions només són divertits de dia. De nit totes les atraccions grinyolen i els personatges que s'amaguen al passatge del terror surten a escampar la boira...

Els parcs d'atraccions són un escenari suggeridor. A més, són llocs in-sòlits dins l'espai urbà. Als carrers dels nostres pobles i ciutats la majoria de persones, si més no en públic, es comporten assenyadament. No fan tombarelles, ni pallassades, no fan el boig, no criden, no s'embalen, no se'ls posen els pèls de punta. No es veuen distorsionats en un mirall. No hi ha carril muntanya russa, a les ciutats.

Quina diferència hi ha entre una casa de bojos i un parc d'atraccions...? Que el parc d'atraccions ens recorda que cal fer una mica el boig per no acabar boig. La vida no hauria de ser tan seriosa!

Però també es podria pensar d'una altra manera. Els parcs d'atraccions ens distreuen... Potser és que la vida real no ens distreu prou...? Com els nens que van a buscar la imaginació al parc d'atraccions de l'homenàs perquè ja no en tenen a la vida real...?

La missió de l'escriptor és fer pensar. No cal estar-hi d'acord. Ell només vol que els lectors tinguin el magí greixat.

Activitat 5.4.1

A Catalunya hi ha dos grans parcs d'atraccions: el del Tibidabo i Port Aventura:

- Els coneixeu?
- Hi heu anat?
- Quin us agrada més?
- Per què?

Podeu fer una visita virtual per diferents parcs d'atraccions i buscar l'atracció més sorprenent, més excitant, més antiga.

Com dissenyaríeu vosaltres un parc d'atraccions? Perquè els parcs d'atraccions estan pensats, en teoria, per distreure els nois i noies.

Estaria bé escriure una carta a tots dos parcs d'atraccions de Catalunya explicant-los el que us agradaria trobar-hi.

L'adreça de l'empresa que gestiona el parc d'atraccions del Tibidabo es diu:

Empresa Municipal Barcelona de Serveis Municipals, S.A.

Gran Via de Carles III, 85

08025 Barcelona

www.bsmsa.es

www.tibidabo.cat

L'empresa que gestiona Port Aventura es diu:

Grupo PortAventura

Avda. Alcalde Pere Moles, km 2

Vila-Seca

www.portaventura

(dins de la web hi ha un apartat per deixar-hi opinions)

Activitats 15 i 19 del Quadern de l'alumne

Solució Activitat 15

Muntanya Russa, sínia, autos de xoc, laberint, passatge del Terror, miralls distorsionats, llits elàstics, Dragon Khan, Castell Encantat.

Solució Activitat 19

Cavallets. Avió. Mirall.

Un lloc ple de fantasia

La fantasia és una imaginació màgica. I la imaginació màgica és plena de poesia. La poesia és bella. Hi ha uns passatges especials al llibre plens de fantasia, a banda de la història en si mateixa. En destaquem dos.

ELS CAVALLETS DE L'OBLIT

Hi ha un escriptor ple de fantasia, molt recomanable, que es diu Ray Bradbury. Ell va escriure una obra titulada *Fahrenheit 451*. En aquesta història els llibres estan prohibits. I les biblioteques són clandestines. Quan algú descobreix una biblioteca, vénen els bombers, que són els encarregats de cremar-la. El paper crema a la temperatura de 451 graus a l'escala de Fahrenheit.

Aquí teniu més informació sobre l'obra:

ca.wikipedia.org/wiki/Fahrenheit_451

Com sempre passa amb les prohibicions, hi ha la Resistència. Persones que s'aprenen de memòria un llibre i el poden explicar a una altra persona. Bé, esperem que els bombers mai no cremin biblioteques!

Ray Bradbury va escriure una altra història on surt l'atracció d'uns cavallets amb els quals pots viatjar en el temps. A mi aquesta idea em va seduir. I la vaig transformar en uns cavallets que et fan oblidar qui ets.

Els parcs d'atraccions són plens d'indrets màgics. Com els autòmats, els miralls distorsionats, el laberint de miralls, la casa potes enlaire... Però no tots els llocs sorprenents són dins els parcs d'atraccions. Els nois i noies podrien pensar quins llocs del seu barri o d'algun indret on hagin estat els semblen màgics.

Es podria fer un safari fotogràfic d'aquests indrets meravellosos amagats, encara que les fotos no solen revelar aquestes meravelles. Però es podria acabar fent una guia fantàstica d'indrets insòlits del barri. Exemples: al meu barri hi ha un bar amb una taula situada entre dos miralls. Un mirall reflecteix la taula infinitament dins de l'altra. Allà vaig descobrir l'infinit.

Al meu barri també queda una màquina d'hipnotitzar. Abans, el reclam de les barberies era un tub pel qual corria una cinta sense fi de color blanc, blau i vermell. De fet, són màquines d'hipnotitzar. Al meu barri encara en queda una!

EL MAGATZEM DE LES JOGUINES ROBADES

El magatzem de les joguines també és un lloc fascinant. Em vaig inspirar en el taller del Miquel Aparici. En una ocasió vaig acompanyar la Desirée Herrera, col·laboradora de la revista *Tretzevents*, a fer un reportatge sobre l'Oficina d'Objectes Perduts de l'Ajuntament de Barcelona. L'oficina es troba en un carrer del barri vell. Vaig haver de demanar permís i em van fer baixar a un soterrani ple de prestatgeries, farcides de paraigües, guants i mòbils. També hi havia estris estrofolaris com una cadira de rodes.

Tinc una història pendent d'escriure sobre un indret màgic on van a parar totes aquelles coses que han desaparegut de la nostra vida perquè un dia les vam perdre però que ens estimàvem molt. Tots hem perduts coses que apreciàvem.

- On deuen ser?
- Algú ens les va prendre...?

Amb aquesta idea i la visió de l'Oficina d'Objectes Perduts, vaig crear el magatzem de les joguines robades. A l'Annex VII us deixo un reportatge sobre aquest indret.

L'escriptor és un caçador d'impressions. Tot allò que m'emociona i em crida l'atenció ho col·lecciono. I després surt dins les meves històries.

Activitat 22 del Quadern de l'alumne

5.5 L'argument

L'ESQUEMA DE LA HISTÒRIA

En aquesta novel·la des de bon començament se sap qui són els dolents. Per tant, els lectors no hauran de descobrir qui són, sinó:

- Quin és el motiu que els fa robar joguines?
- Qui són realment aquests lladres estrofolaris i per què van vestits d'aquesta manera?
- Per què actuen de la manera que ho fan?

Els dos protagonistes, la Mireia i en Roger, ho aniran descobrint, primer acumulant fets que semblen inconnexos i després, a partir de la reflexió i de nova informació, establint relacions entre aquests fets.

En Roger, amb tota la informació de què disposa, establirà una hipòtesi o teoria que voldrà comprovar amb l'ajuda de la Mireia.

Per comprovar la hipòtesi inicien una investigació que els porta a corroborar les seves sospites i a respondre les preguntes inicials.

Per tant, el llibre es pot dividir en 5 parts:

1. El robatori i la identitat dels lladres (capítols I-III).
2. La presentació de fets (capítols IV-XVII). En aquesta part l'autor va presentant en paral·lel el que els passa als protagonistes i el que els passa o fan els lladres. El capítol XVII és especialment important perquè és aquí quan s'estableixen les primeres connexions entre els fets.
3. La teoria sobre els fets (capítols XVII i XVIII).
4. La investigació (capítol XIX).
5. El desenllaç (capítols XX i XXI).

Activitat 5.5.1

Un cop els alumnes hagin llegit la novel·la, per grups poden pensar en quantes parts es pot dividir, posar un títol a cada part i justificar el que han fet davant dels companys. L'objectiu de l'activitat és que els alumnes parlin de l'estructura de la novel·la. Que vegin que en una novel·la es poden identificar parts, a més dels capítols. La finalitat no és que arribin a establir les parts que nosaltres proposem, sinó que en parlin i que justifiquin la seva opinió. Perquè la tasca quedi molt clara, podem fer conjuntament la primera part. La pot fer l'ensenyant, donant model i justificant per què ho fa d'aquesta manera. Després els alumnes poden fer l'activitat en grup i deixar un temps per posar en comú els diferents punts de vista.

5.6 Els capítols

Els capítols són com els replans de les escales. Vas pujant-les i descansas si et convé. Els capítols també serveixen per estructurar ordenadament l'acció de la història. En aquesta novel·la, al principi, els capítols són curts. I, cap a la meitat de l'aventura, es van allargant perquè les coses que passen s'han d'explicar amb més detall: la intriga comença a concretar-se. I les peripècies es fan més trepidants i hi ha més acció, per això els capítols són més llargs.

Activitat 5.6.1

Seria interessant que cada alumne digués quin capítol li ha agradat més. O que n'escollís tres. A continuació es podria fer un rànquing. A veure quin capítol és el que té més èxit.

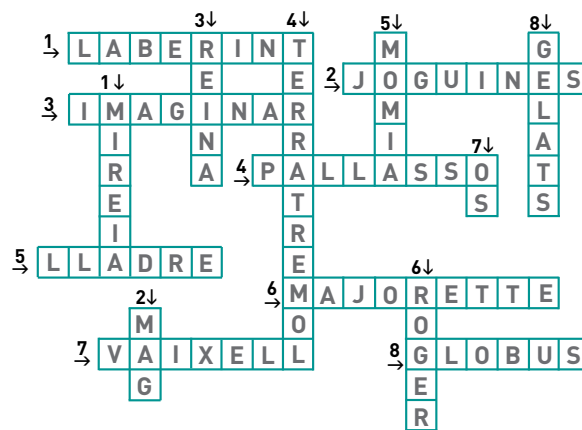
També es pot filar més prim. Es pot fer un hit-parade, una votació, i es pot escriure a la pissarra l'escena...

- Més divertida
- Més trepidant
- Més misteriosa
- Més tendra
- Més poètica
- Més esbojarrada
- Més inquietant

Activitats 4, 14 i 16 del Quadern de l'alumne

Solució Activitat 14

Solució Activitat 16

Totes les respostes són falses menys aquestes quatre: perquè és el seu millor amic.

Perds la memòria del tot. Perquè té enveja de la imaginació dels nens.

No és un ós, és un lladre disfressat d'ós.

6

MALABARS AMB PARAULES

6.1 Paraules o expressions desconegudes

El llibre està escrit amb frases curtes i descripcions precises, amanides amb diàlegs. Frases fetes, paraules senzilles i pinzellades d'humor són el menú estilístic d'aquest llibre. Sempre però, el lector es pot trobar paraules noves que el fan entrebancar en la lectura.

Activitat 6.1.1

Aquestes paraules són grans oportunitats per ampliar horitzons. Aquí n'hi ha unes quantes que surten al llibre i que potser les coneixen, o potser no:

- Grillons
- Tirolès
- Rúbric
- Claqué
- Lil·liputenc
- Rodeo
- Barnilla
- Guillotina
- Diantre

Buscar paraules al diccionari per als que no senten gaire curiositat per les paraules és una mica avorrit. Però l'activitat es pot mirar d'una altra manera. Cada paraula de la qual aprenem el significat és una llumeta que s'encén. Una claror nova. Una porta que s'obre. Un món per explorar.

Proposta: Buscar el significat d'aquestes paraules i procurar fer una petita història lligant-les totes. Trobeu una manera millor perquè se'ns quedin clavades a la memòria?

Activitats 12, 13 i 18 del Quadern de l'alumne

Solucions Activitat 18: Manilles per als peus. Austríac. Cub de colors. Estil de ball. Persona baixeta. Llistonet metàl·lic. Estri per tallar caps. Diable.

Activitat 6.1.2

El diccionari és un llibre una mica avorrit perquè no hi surt cap història. Per fer-nos més amics del diccionari, podem jugar a un joc. Potser ja el coneixeu. Es tracta que un dels jugadors busqui una paraula de la qual ningú no conegui el significat. Aleshores n'escriu la definició en un paperet. I a continuació tots els jugadors s'han d'inventar una definició, que sembli al màxim de versemblant. Després es barregen els paperets de les definicions falses amb la correcta, i qui ha escollit la paraula al diccionari llegeix totes les definicions en veu alta. Ara es tracta d'endevinar la correcta.

Puntuació:

- Si ningú no l'encerta, 2 punts per qui l'ha buscada.

- 1 punt per a cada concursant a qui li hagin votat la seva.
- 1 punt també per a aquells que encertin la definició correcta.

Un exemple:

GIRÀNDOLA: Mesurador de l'aire a pressió de les rodes.

GIRÀNDOLA: Atracció de fira semblant a la sínia, però que gira més de pressa.

GIRÀNDOLA: Flor que s'obre de nit.

GIRÀNDOLA: Barret de paper, ridícul, emprat per Carnestoltes.

GIRÀNDOLA: Roda de focs artificials que quan crema giravolta ràpidament.

GIRÀNDOLA: Tombarella que fan els gimnastes olímpics.

Quina és la definició verdadera? De cap al diccionari!

6.2 Les descripcions

A les pel·lis de lladres i serenos sovint sentim una veu que no pronuncia cap dels protagonistes. O bé són pensaments d'algun dels actors o bé és la veu del narrador. Aquesta veu, en cine, s'anomena veu en off. En un conte o una novel·la, la veu en off és tot allò que no és diàleg. Com que els llibres no tenen pantalla, els escriptors han de fer moltes descripcions.

Les descripcions tenen importància per tres motius principalment:

- Situen els personatges
- Creen l'atmosfera
- Són el fil conductor d'una escena a una altra

En la novel·la *Lladres de joguines* hi ha nombroses descripcions. Se'n poden trobar:

- **dels protagonistes**
- **d'altres personatges:** l'avi de la Mireia (pàg. 84)
- **dels espais:** el despatx de l'homenàs (pàg. 12), el magatzem de les joguines (pàg. 108 i 109), la caseta de l'avi de la Mireia (pàg. 83), la ciutat de nit (pàg. 96), el parc d'atraccions tancat i de nit (pàg. 98)
- **de les joguines:** el senyor Pastanaga (pàg. 21, descripció física; pàg. 22, descripció psicològica), els coets de l'Oriol i l'Albert (pàg. 56 i 57); de les atraccions: al capítol XVI n'hi ha breus descripcions
- **d'ambient:** el parc d'atraccions (pàg. 63 i 64) el túnel del terror (pàg. 139 i 140)

Activitat 6.2.1

Una de les propostes que es pot fer a l'aula és convidar l'alumnat a identificar alguna de les descripcions que apareixen al llibre. Pot ser útil per a aquesta finalitat disposar un mural i uns quants post-its. Quan un alumne troba una descripció, la pot reescriure en un post-it i enganxar-la al mural, al lloc corresponent (ha d'escriure també la pàgina on l'ha trobada i a què o a qui es refereix). Per exemple:

Descripció de l'ambient d'una ciutat al matí (pàg. 7)

Els vianants s'afanyaven com si portessin un coet al cul. Els cotxes, en canvi, estaven parats per culpa d'un embús. Molta gent parlava sola... bé, sola no, amb un mòbil enganxat a l'orella. Una simfonia de sorolls; botzines, motos, reclams publicitaris i màquines que perforaven carrers en obres, omplia la ciutat.

Després, es poden plantejar algunes activitats de reflexió:

- Un alumne tria una descripció i la llegeix, la resta amb els ulls tancats han de fer un exercici de visualització.
- Triar-ne un parell i pensar entre tots quina funció tenen aquestes descripcions dins la novel·la.
- Triar-ne una i analitzar quins recursos lingüístics ha utilitzat l'autor per fer la descripció.
- Establir una conversa sobre com arribem a conèixer els dos protagonistes: per les descripcions? Per la forma d'actuar? Per les explicacions que ens ofereix sobre els seus sentiments, les emocions... el narrador?...

Activitats 12, 13 i 18 del Quadern de l'alumne

6.3 Els diàlegs

Els diàlegs agilitzen l'acció i permeten veure i saber més coses dels personatges. Massa diàleg és un recurs fàcil i fa entrebancar l'acció. Però salpebrar el text amb petits diàlegs el fa dinàmic. Els bons diàlegs no són fàcils perquè cal imitar com parla la gent i això té el seu què, perquè el llenguatge escrit no és el mateix que el parlat.

Activitat 6.3.1

Els alumnes podrien seleccionar un diàleg de l'obra i preparar-ne la lectura expressiva, tenint en compte els aspectes següents:

- Llegir el fragment en silenci i comprendre'l bé
- Assenyalar les dificultats que hi troba (de lèxic, de pronúncia...)
- Assenyalar les pauses
- Assajar la lectura (fraseig, posició del cos, to de veu...)
- Fer-ne diverses relectures
- ...

A la novel·la hi ha nombrosos diàlegs, molts carregats de força expressiva que poden permetre un bon treball de lectura en veu alta. A continuació en posem algun exemple:

- Conversa **Mireia – Roger** (pàg. 20-25)
- Conversa **homenàs – lladregots** (pàg. 45-47)
- Conversa **Roger – germà petit** (pàg. 52-53)
- Conversa **Roger – amics** (pàg. 56-60)
- Conversa telefònica **Mireia – Roger** (pàg. 61-62)
- ...

Activitat 6.3.2

Cal que els nois practiquin la improvisació. Després, es poden proposar diàlegs en altres situacions:

- Dues persones a la cua d'una parada de gelats
- Dues persones després d'haver pujat a una atracció molt forta
- Dues persones que volen convèncer una altra
- ...

Amb aquest joc es pretén fomentar l'espontaneïtat i, alhora, fer veure que sempre que parlem estem dialogant i que, aquests diàlegs, si l'escriptor els vol fer servir per a una novel·la, els ha de recordar i arreglar una mica.

6.4 Frases fetes i expressions

Quan parlem diem moltes coses en sentit figurat, que no podem interpretar literalment. Per exemple *tocar el dos* no vol dir acaronar el número dos; *escampar la boira* no vol dir separar els núvols amb les mans.

El llenguatge, sovint, és simbòlic, la qual cosa és útil, i també molt poètica.

Les frases fetes i les expressions, utilitzades sense abusar-ne, enriqueixen els textos. A més, són d'arrel popular. A la novel·la surten unes quantes frases fetes, expressions, paraules simbòliques, comparacions.

Activitat 20 del Quadern de l'alumne

6.5 L'humor

L'ós de peluix, el pallaso, la majorette... Uns lladres així fan riure... i d'això es tracta, de gastar també una mica d'humor.

L'humor és l'oli que fa que les coses de la vida no grinyolin tant. La intriga i l'humor són un bon tàndem perquè el drama no es mengi la història. Perquè veure els nens pansits sense les seves joguines és trist. Però si els lladres són tan dolents com divertits, la cosa canvia.

Activitat 6.5.1

Cada alumne recorda i apunta cinc situacions en què s'hagin sentit ridículs. A mi m'ha passat més d'una vegada no adonar-me que portava la bragueta oberta, per exemple. S'intercanvien els papers i es llegeixen en veu alta. Tothom riurà molt. Però l'important és adonar-nos que tots fem el ridícul alguna vegada, i si ens en riem, la vergonya desapareix. Ningú no és perfecte. No passa res.

Activitat 17 del Quadern de l'alumne

Solucions

Un venedor d'enciclopèdies. L'ós de peluix. El venedor de gelats. El pallaso. La majoret. El vampir. L'homenot dolent. El pallaso. Al·locat.

7.1 Parlem de jugar

Pensem que això de jugar és una cosa de criatures. I no és així. Escriure és jugar a ajuntar paraules... per fer contes, per exemple. Pintar és jugar a ajuntar, *combinar* colors, per fer quadres i il·lustracions. Si ajuntem sons, podem fer cançons i simfonies. Si combinem aliments, podem fer plats boníssims. Si combinem números, fem operacions aritmètiques. Jugar és posar la imaginació a qualsevol tasca que fem. Per això, l'interessant és poder fer feines on puguem posar la nostra imaginació, que ens permetin expressar-nos. Les feines en les quals no podem expressar la nostra personalitat acaben adormint-nos, són avorrides.

Els meus pares i els meus avis no tenien gaires recursos i, quan érem petits, es van haver d'inventar un munt de joguines amb la imaginació. De fet, al meu pare li agradava tant jugar que, de gran, va inventar una màquina per fer radiografies a les nines... perquè les nines també es refreden i han d'anar al metge dels joguets. Però ni el meu pare ni el meu avi van poder escollir la professió amb la qual els hauria agradat jugar i a la qual els hauria agradat aportar la seva imaginació. Eren altres temps.

Tots els nens tenen superpoders. Jo, de la *facilitat*, les *habilitats* que tota persona té dins seu però que potser no coneix, en dic superpoders. Una vegada reconegudes les habilitats, cal desenvolupar-les.

Activitat 7.1.1

Proposta de joc:

- Cada alumne ha d'explicar quines habilitats, quins superpoders creu que té. Quin esport li agrada més. Quin instrument musical li ve més de gust de tocar... Amb què li agrada més jugar: dibuixant, escrivint, cuinant, inventant, fent riure, fent coses manuals, fent negocis, ajudant... Ser conscient de quines coses t'agraden més (la banda d'estar escarxofat mirant la tele) dóna pistes sobre els superpoders que es poden desenvolupar per continuar jugant quan un es fa gran.
- Cada alumne ha de dir per què li agraden més unes activitats que no pas unes altres.

S'ha d'explicar que les habilitats s'han de cultivar, s'han de regar. Si estem *interessats*, l'esforç desapareix i aquella activitat es converteix en un joc.

En Roger i la Mireia juguen per passar-s'ho bé... Saben, però, que jugant estan desenvolupant les seves capacitats i les seves habilitats? Jugar és una cosa molt seriosa! I sobretot apassionant!

Activitats 5, 6 i 7 del Quadern de l'alumne

Solució Activitat 5

Daus (Egipte), escacs (Índia), oca (Itàlia), dòmino (Xina), cavall fort (Catalunya), baldufa (Riu Èufrates), bales (Vall del riu Indus), xarranca (Imperi Romà).

7.2 Construïm joguines

Hi ha una teoria que diu que els simis van desenvolupar la seva capacitat de pensar perquè tenien mans. Unes mans hàbils van estimular el raonament. Juguem a fer de micos, però més evolucionats.

Activitat 7.2.1

Els alumnes poden inventar-se i construir la seva joguina preferida. Es pot fer un calaix de sastre a classe. Cada alumne porta materials sobrats o inservibles de casa: xapes, cordills, manyocs de llana, filferros, peces soltes de qual-sevol cosa. Imaginació al poder. Amb tot aquest material han de confeccionar la seva joguina preferida.

Una variant és dissenyar primer en paper –dibuixar– un esquema o esbós de la joguina. I es pot fer una llista de materials sobrats que calen.

Perquè els nois i noies s'inspirin, us deixo la pàgina web d'un gran amic, el Miquel Aparici. www.miquelaparici.com

El Miquel fa escultures amb material reciclat, tot jugant, combinant, en definitiva, imaginant. En el seu estudi té una prestatgeria immensa plena d'objectes inútils, inservibles, vells, atrotinats, desballestats. I, tanmateix, amb la força de la seva imaginació, fa cobrar vida a un munt d'animals i altres objectes, sortits de la ferralla. Fixeu-vos quants joguets preferits té el Miquel... només imaginant... i jugant.

Activitat 7.2.2

Una vegada els nois i noies disposin de les seves joguines preferides, es pot fer una exposició i es pot convidar les altres classes perquè la visitin. Es poden penjar al blog de l'escola. Segur que és un material artístic de primera categoria.

El senyor Pastanaga n'estaria ben orgullós.

7.3 L'amistat

Qui és el nostre millor amic? Nosaltres. Amb qui parlem més? Amb nosaltres, perquè *pensar* és parlar amb nosaltres mateixos. Hauríem d'observar si ens diem prou coses boniques o sempre ens estem mortificant. Cuidem prou el nostre millor amic? O sigui, nosaltres? Si no ens cuidem prou bé, no sabrem cuidar les amistats. Menjar bé, anar polits, endreçats, però també ser juganers, espontanis, considerats, són maneres de cuidar-nos. Ens cuidem prou?

Activitat 7.3.1

Es pot demanar als nois i noies que facin un escrit –una redacció–, sobre l'amistat. Després, es poden llegir a classe i opinar.

Lladre de joguines parla sobre la necessitat que no ens robin la imaginació. Però també parla de l'amistat. I hi ha un personatge que no té imaginació... i tampoc té amics...

Activitat 21 del Quadern de l'alumne

Què és pitjor, no tenir amics o no tenir imaginació? L'homenàs, el dolent de la pel·lícula, realment vivia un infern. De petit, no li havien ensenyat a imaginar... I qui l'hi havia d'haver ensenyat? El pares.

Juguen prou els adults amb els nens? A grans trets, no, perquè no sols la vida s'ha tornat molt complicada, sinó que la manera de viure, el sistema en el qual vivim, també roba els espais d'intimitat, de relació. No hi ha temps per a res.

Molts nens i nenes passen dels adults. Potser és que els adults estan tant atrafegats que s'han oblidat dels nens... L'homenàs sense pèls al cap és una víctima d'aquestes situacions. I cuidar els nens també vol dir jugar amb ells, la qual cosa també vol dir ensenyar-los a imaginar.

Hi ha un llibre molt interessant que parla d'uns homes de negre que roben el temps a les persones... per això les veiem caminar tan atrafegades. El llibre es diu *Momo*, del gran Michael Ende.

En aquest llibre, la protagonista també té un gran do, sap escoltar, que és una de les grans virtuts de l'amistat.

Activitat 7.3.2

Preguntem als nois i noies si creuen que els adults juguen prou amb ells. Els dediquen prou temps? A veure què n'opinen.

Activitat 7.3.3

Ara, redactem entre tots un manifest, una carta per demanar als adults que juguin més amb els fills. Després la carta es pot enviar al diari local, o ser publicada en algun mitjà electrònic.

7.4 La borsa de les necessitats

Dèiem que a l'homenàs sense cap pèl al cap li havien robat la imaginació perquè no havien estat prou amb ell per ensenyar-li a desenvolupar-la. Per tant, l'homenàs havia estat molt sol. I qui està sol tampoc no sap relacionar-se. L'amistat és una relació de tu a tu. L'homenàs només se sabia relacionar donant ordres.

De vegades està molt bé estar sol amb el teu millor amic: tu mateix! Però la vida és relació. Intercanvi d'idees, sentiments, productes. Els intercanvis, és clar, haurien de ser justos. I la relació hauria d'estar basada en la cooperació, no pas en la competitivitat. Però això, l'homenàs sense pèls al cap no ho pot entendre perquè ell *necessita* la imaginació i no sap demanar-la... De manera que la roba.

Activitat 7.4.1

Fem un nou joc:

Aprenquem a demanar el que necessitem. Aprenquem a expressar-ho. Cada alumne escriu allò que creu que necessita i diposita el paper dins una urna

-una capsa amb una esclatxa-. Després, un alumne llegeix els papers.

Ara, a continuació, fem una borsa de necessitats. Tots els nois i noies han escoltat les necessitats que havien estat col·locades dins la urna. Ara, els alumnes pensen quina necessitat dels altres poden i volen resoldre. Ho escriuen en un paper i ho tornen a posar a l'urna.

Evidentment parlem de coses assumibles.

- Si algú ha posat que necessita riure més, potser algú ha escrit que sap una pila d'acudits.
- Si algú ha posat que no li agrada l'entrepà de mortadella, potser hi ha algú a qui li encanta la mortadella i li pot canviar l'entrepà pel seu de xoriço.
- Si algú necessita explicar alguna cosa, potser hi ha algú a qui li agrada escoltar.
- Si algú vol jugar a futbol, potser uns quants voldran jugar amb ell.

7.5 L'homenàs és un lladre

Un lladre és algú que té una carència. La seva carència pot ser la gana. Potser la seva carència és la generositat i per això és cobdiciós o envejós. L'homenàs era un lladre perquè tenia la carència de la companyia. Havia estat sol. I s'havia tornat envejós dels nens als quals els seus pares havien ensenyat a imaginar tot jugant amb ells.

De fet, una persona envejosa és aquella que no té confiança en els seus superpoders.

L'homenàs no confia en ell mateix. Vol la imaginació dels nens i no s'adona que ell, malgrat tot, en té un munt:

«No és cert que no tinguis imaginació... Has creat un parc d'atraccions. Has inventat un munt de joguets: les rajoles negres, els cavallets de l'oblit, el bastó adormidor... Tens molta imaginació... però l'has utilitzat malament», li diu la Mireia.

Activitat 7.5.1

Comenteu entre tots el que li diu la Mireia a l'homenàs. Hi esteu d'acord? Què pot passar si una persona amb molta imaginació la utilitza malament? I si la utilitza bé?

Activitat 7.5.2

Es tracta de comentar i buscar informació sobre altres tipus de robatoris. Els alumnes primer haurien de manifestar la seva opinió i justificar-la. Cada ensenyant decidirà sobre quin tema o temes vol que els alumnes reflexionin.

- Ens roben la imaginació perquè els adults no tenen prou temps per jugar amb els nens.
- Ens roben el temps perquè tothom va de corcoll per guanyar-se la vida.
- Quines més coses ens «roben»?

Algunes pistes:

- La pau...
- La confiança...
- La salut...
- L'ensenyament...
- La curiositat per aquells que són diferents...
- La generositat...
- ....

7.6 Lladres de joguines. Una proposta d'escriptura

Activitat 7.6.1

Llegiu aquesta notícia:

ROBEN LA CAIXA D'UN TRÀILER CARREGADA DE JOGUINES A SANT FELIU DE BUIXALLEU

Els lladres van desenganxar la cabina, van enganxar el semiremolt a un vehicle tractor que duien ells i es van endur un botí de 1.087 caixes de joguets
27/09/13 02:00

La passada nit de dissabte uns lladres van robar la caixa d'un tràiler que transportava un carregament de joguines, destinades a cobrir la demanda de la campanya de Reis. El tràiler, de l'empresa de transports Zelsa (Zorrila Empresa Logística SA) estava aparcada en un local a prop de la C-35 a Sant Feliu de Buixalleu, quan els lladres, que segons sospiten els responsables de Zelsa feia temps que preparaven el cop, van anar a l'aparcament, van desenganxar la màquina tractora del camió, la van desferenar i després van enganxar el semiremolt a un vehicle tractor que duien ells i van marxar.

El robatori el va descobrir ahir dilluns al matí el xofer que havia de dur el carregament de joguines fins al seu destinatari a la Zona Franca de Barcelona. El camió de Zelsa havia carregat les joguines a la fàbrica Mattel a prop de Marsella i precisament el responsable de l'empresa havia ordenat al xofer que la nit de divendres a dissabte la passés en un pàrquing de pagament vigilat per evitar el robatori. I quan el xofer va ser en territori català, dissabte, va aparcar el cotxe a l'aparcament de l'empresa a Sant Feliu, ja que, com que era cap de setmana, no podia entregar la mercaderia fins dilluns.

Els amos del camió robat temen que els lladres ja el vigilaven des de Marsella i no descarten que el seguissin o hi posessin un dispositiu de seguiment tipus GPS per tenir-lo localitzat en tot moment. Compten que eren professionals, com demostra el fet que van deixar la cabina del camió, que està dotada d'un aparell GPS localitzador, i van utilitzar un vehicle tractor propi. En canvi, el semiremolt no porta GPS, cosa que en dificulta la localització.

Al lloc on es va produir el robatori no hi ha càmeres de seguretat i tampoc a les empreses del costat, cosa que dificulta saber en quina direcció van fugir els lladres.

Els responsables de Zelsa han denunciat el robatori als Mossos, han alertat el client i també han avisat la companyia asseguradora.

La caixa robada contenia 30 palets amb un total de 1.087 caps de joguines.

Els responsables de Zelsa es conformarien a recuperar el semiremollc i per això demanen que, si algú l'ha vist, els ho faci saber, per si els lladres l'han abandonat en algun lloc després de buidar la càrrega. Però com que el semiremollc és molt nou, temen que l'hagin agafat també com a botí i n'hagin esborrat la retolació per utilitzar-lo o vendre'l.

Els lladres de joguines poden existir de veritat! A partir d'aquesta notícia, els nois i les noies poden inventar una nova història de lladres de joguines.

Entre tots, penseu l'argument de la història. Una vegada decidit, dividiu la història en capítols. En tants capítols com alumnes que hi ha a classe. Cada capítol pot tenir una extensió d'una pàgina. Una vegada escrit, el nou llibre *Lladres de joguines* es pot editar casolanament. Si se'n fan uns quants exemplars, es poden regalar a les altres classes. Un dels exemplars hauria de quedar registrat a la biblioteca.

Per tal que tingueu algunes pistes de com desenvolupar i escriure una novel·la, us deixo una petita guia per escriptors novells a l'**Annex I**.

PER CONTINUAR LLEGINT... ALTRES LLIBRES

Si us agraden els llibres de lladres i serenos en podeu llegir d'altres. Us en proposo alguns dels meus:

- Dins del llibre *Setze contes divertits i un parell de seriosos*, podeu trobar el conte «Júlia Julivert, detectiva a tort i a dret». Un cas molt complicat, en el qual intervé molta xocolata.

A la meva web hi ha un curtmetratge sobre aquest conte realitzat pels alumnes d'una escola de Barcelona. Heu d'entrar a la web i clicar el llibre dels *Setze contes...*

- Després tenim els casos del famós detectiu Marc Trena:
  - *El cas de l'hipopòtam segrestat*. La Galera. Premi Guille Cifre de Colonya. (El zoològic s'ha convertit en un hotel del luxe per als animals rics...).
  - *El cas de la infància robada*. La Galera.
  - *El segrest de la primavera*. La Galera. Premi Hospital Sant Joan de Déu (han segrestat la primavera i se sospita del senyor Hivern i el senyor Tardor...).

I un llibre molt especial:

- *Els casos de l'inspector Formiga*. La Galera (amb casos de lladres i serenos al món dels insectes. Amb molta intriga i humor).

Un llibre que no va de serenos, sinó de joguines. Bé, de titelles. Es tracta d'un titella que un dia va tallar-se els cordills per ser lliure.

- Si entreu a la meva web i busqueu el conte, trobareu un videoclip fet per un raper sobre aquest el llibre *Dimitri*. Baula.

ANNEXOS

Parlem molt de llegir. Però i d'escriure? Jo, de vegades, vaig al cine i no trobo cap pel·lícula que m'agradi. Aleshores torno a casa pansit quan, de cop i volta, dic: calla! Si jo puc escriure la meva pròpia pel·lícula! A qui li agradi escriure pot fer-se històries a mida, amb els seus personatges preferits, els monstres més terrorífics, les princeses més eixerides, els planetes més sorprenents... només jugant a ajuntar paraules. Ara us explicaré algunes coses que he après de l'ofici d'escriure tot practicant. No són teories. Són coses que he trobat mentre hi jugava. Us les regalo.

Introducció

Escriure és un joc que consisteix a ordenar paraules. Quan vivia amb els pares, la mare em deia que fes el favor de posar a la rentadora els mitjons de sota el llit, que era un desordenat. Jo li contestava: «Mare, jo sóc molt ordenat, em passo el dia escrivint!».

Quan una persona escriu, se li va ordenant l'habitació del cap i, per tant, les seves idees, pensaments, punts de vista, tenen més lògica. Però escriure no sols serveix per ser més ordenat, també serveix per descobrir els nostres misteris, com som. Sempre que escrivim, d'una manera o d'una altra, ens estem retratant. Encara que fem una història de ciència-ficció, sempre hi posem coses nostres, ens n'adonem o no. Quan escrivim, ens anem reconeixent.

Escriure és un joc d'ajuntar paraules per explicar històries. Però, per què ens agrada tant que ens expliquin històries? Els avis expliquen contes, al cine i a la tele passen pel·lícules, els jocs d'ordinador són històries. Els llibres estan plens d'històries... Ens agrada que ens expliquin històries perquè aquesta és la millor manera d'aprendre. A través d'una història interessant, no sols gaudim, sinó que ampliem l'horitzó, comprenem i sentim. Per això tantes persones volen que els expliquin històries. Un escriptor no sols les pot veure, escoltar o llegir... també se les pot inventar, tot creant el seu món, el seu univers i fer la seva pròpia «pel·lícula».

La finalitat d'escriure, a part de jugar, de passar-s'ho bé, és expressar-se. Tots volem expressar-nos, explicar com veiem les coses. L'escriptura és una forma d'expressió i tothom té la necessitat de dir la seva.

I, al final, quan un s'endinsa en la misteriosa i fantàstica jungla de l'escriptura, s'adona que no només s'ha ordenat per dins sinó que, si s'ho permet, també ha comprès millor els seus sentiments i emocions. I per tant, comprèn millor la vida.

Creació

Abans de posar-nos a escriure, hem de saber què volem dir i per això cal pensar i trobar bones idees. La mare sempre em deia: «Què fas escarxofat al sofà? Ja és hora que facis alguna cosa!». I jo li contestava: «Ja faig un munt de coses. Estic pensant!».

Però és cert que sovint les bones idees no vénen al cap només pensant. Cal passejar, llegir, veure pel·lis, llegir llibres, enraonar amb els amics o desconeguts per «caçar» bones idees, que vol dir relacionar coses. Les bones idees surten d'altres idees. L'escriptor té l'habilitat d'ajuntar dues idees que a ningú altre no se li ha acudit relacionar, i en crea una de nova. L'hidrogen

i l'oxigen són dos elements químics. Però si ajuntem dos àtoms d'hidrogen i un d'oxigen surt una «idea» nova: l'aigua!

Hem de trobar bones idees per poder transformar-les en històries mitjançant els maons de les paraules. La millor manera de trobar idees és tornar-se una esponja que xucla tot el que troba interessant. Per això cal estar atent al nostre voltant, a veure què passa. No cal anar a cap lloc estrany, comencem mirant el nostre entorn: la família, el barri, la nostra escola... a poc a poc podrem avançar fins a selves remotes, altres planetes o països exòtics... amb l'ajut de la nostra eina principal: la imaginació.

Per trobar bones idees també ens hem de capbussar dins nostre. A veure què sentim, que ens passa, per què estem tristos, per què estem alegres, per què som com som, per què el món és com és. El motor de l'escriptura és la curiositat.

L'esquema

L'escriptor és com un mag. Ja hem fet el primer acte de màgia, hem trobat una idea original relacionant dues coses allà on altres no han vist res. El segon acte de màgia és transformar aquesta idea original en una història. Com començarem a fer-ho? Doncs agafem aquesta idea original i l'hi fem viure a algú. La idea s'ha de desenvolupar donant pas a un protagonista i a una acció.

Potser no ens n'adonem, però sempre que parlem tenim un protagonista i una acció. Per això, sempre que parlem, estem construint històries. Les històries, com les pel·lícules, estan compostes de dos elements: un protagonista i una aventura (una acció). I cada frase que pronunciem nosaltres té un protagonista: el nom, el substantiu, el subjecte de la frase. Si diem «el gos corre», el gos és el protagonista de la frase. I l'aventura, l'acció, és el verb (el predicat de la frase), el gos «corre». El conill salta. L'home canta. La dona escriu. Sempre hi ha un protagonista i una aventura, un subjecte i un verb. Nosaltres també hem de trobar el nostre protagonista i la nostra aventura a partir de la idea original.

D'acord, ja tenim un prota i un problema que ha de resoldre (les aventures acostumen a ser problemes per resoldre; i si no, pregunteu-ho a l'Indiana Jones). Però encara no podem posar-nos a escriure. Tenim una idea per desenvolupar a través d'un prota i una aventura. Aquesta idea ara l'hem de convertir en el pal de paller de la nostra història. Hem de fer l'esquelet de la història: l'estructura.

La redacció

El més difícil d'escriure és trobar la primera frase de la història. Tenim infinites possibilitats i n'hem d'escollir una. Sobre aquesta primera pedra començarem a construir tot l'edifici del nostre relat. Per això, abans d'escollir la primera frase, hem de convertir-nos en arquers. Hem de saber cap a on volem llançar la fletxa del nostre relat. Cap a on volem anar, quina direcció volem prendre. Per això és molt important fer prèviament l'esquelet de la història. I si ja tenim el final, fantàstic!

Tot seguit arriba l'hora de disparar la fletxa tot escollint una frase. La fletxa ens porta a un bosc. Un bosc ple de camins nous. Escriure és com endinsar-se en aquest bosc i, constantment, anar escollint el millor camí. Aquí juga un paper molt important la intuïció, que en escriptura és diu inspiració. Hem d'intuir cap a on anar. Això s'aconsegueix amb la pràctica de l'escriptura, escrivint força! Només un consell: escolliu cada vegada un sol camí... o us perdreu. Hi ha moltes idees temptadores, moltes possibilitats engrescadores, molt bones pensades emocio-

nants a cada cruïlla del camí... guardeu les idees que no pugueu utilitzar al sarró. Escolliu-ne només una. Amb la intuïció... És la millor manera d'avançar fins al final de la història, allà on s'acaba el bosc.

La manera d'escriure

Les paraules

Un escriptor és com un fuster. Un fuster té unes eines: el martell, la serra, els claus, el ribot; i una matèria: la fusta, amb la qual fa els mobles. L'escriptor també té unes eines: les paraules. I una matèria, una fusta: la imaginació, amb la qual construeix les seves històries.

Les paraules, les eines de l'escriptor són com els àtoms a l'univers. Hem de jugar a combinar-les, com peces d'un trencaclosques que anem muntant. L'important no són els àtoms, les paraules, sinó la relació entre elles. Cal escriure sempre amb les paraules més senzilles perquè el que fa una frase maca no són paraules cultes o difícils, sinó el ball que es produeix entre les paraules clares i senzilles, les quals formen frases que poden tenir molta bellesa.

El més important de tot és que ens entenguin, perquè, com dèiem al principi, escriure és una forma d'expressió. La combinació de les paraules, i no elles mateixes, és el que fa que un relat s'entengui, sigui amè i per postres tingui bellesa.

No donar res per descomptat

Quan escrivim és perquè altres ho llegeixin. Per tant, s'ha d'entendre perfectament el que volem expressar. No podem donar coses per descomptades. Potser qui ens llegeix no ens coneix de res. És molt important explicar les coses ben clares. Que ens entenguin perfectament. Una vegada hem aconseguit això a força de pràctica, podem provar de fer-nos entendre amb menys paraules, d'una manera més resumida, etc. Però la primera missió és que la nostra història sigui clara, que s'entengui.

El ritme

Tots sabem que la música té un ritme. Doncs l'escriptura també. El ritme de l'escriptura la donen els signes de puntuació. Són les pauses que fan que el que diem es pugui entendre i pair. La millor manera d'escriure és desenvolupar una sola idea en cada frase.

El ritme dóna agilitat al relat, fa que no sigui pesat, que transcorri com l'aigua d'un rierol en pendent.

El ritme pot ser més pausat quan fem la descripció d'una cosa, pot ser més accelerat quan hi ha una acció trepidant. Però mai no hem d'oblidar cap a on ens dirigim, per saber si estem caminant massa a poc a poc o massa de pressa.

La tensió argumental

L'esquelet és el mapa del relat, la pauta que ens permet saber si ens hem perdut, extraviat. Però sobretot és la partitura de la nostra música. Amb l'esquelet davant podem anar veient si el relat avança bé. Una història, quan està acabada, s'ha d'assemblar a una corda tibada. Quan una corda no està tibada, està flonja. Una bona història és la que manté una tensió. Això vol dir que manté l'atenció del lector. Fa que no ens perdem en accions secundàries, descrip-

cions massa llargues, idees brillants però que amaguen la història principal, comentaris sobrers...

La tensió està molt relacionada amb el ritme del relat. És clar que com que l'escriptor és un mag, també pot utilitzar trucs de màgia per atrapar l'atenció del lector.

Trucs de màgia

El que volem quan escrivim és que el lector no s'avorreixi. Per això tenim diferents trucs: el misteri, el suspens, l'humor, els enigmes que podem combinar per tal que el lector no ens abandoni.

Els sentiments i la imaginació

Si vull escriure un conte sobre un núvol i vull que el núvol estigui trist... com ho puc fer? Amb la imaginació i els sentiments m'invento un núvol que quan està trist fa pluja. I si el núvol està enfadat? Amb la imaginació i els sentiments puc fer que el núvol troni.

La imaginació és somiar despert i tots tenim aquesta habilitat. La imaginació, de fet, serveix per solucionar problemes. Si tenim un problema, imaginem quina és la millor solució abans de provar-la. La persona imaginativa té més possibilitats de solucionar problemes. I quan els soluciona, s'adona que no eren problemes, només eren reptes per aprendre coses. Quan escrivim, ens trobem constantment amb reptes: com fer avançar el relat, com donar sortida a diferents situacions dels personatges...

Als cinemes hi ha un projector i una pantalla. El projector emet un feix de llum que es projecta a la pantalla: i veiem la pel·lícula. El nostre cap és com un projector que també projecta un feix de llum, en aquest cas, invisible: la imaginació.

Però amb la imaginació sola no en tenim prou. Perquè el que imaginem resulti *emocionant*, tingui gruix, no sols os, sinó també carn i sang, hem d'utilitzar els sentiments. Un relat sense sentiments és una radiografia plana, no té dimensió. El sentiments són l'ànima del relat.

Quan parlem, no ho fem en un to monòton, com un assortidor de benzina que diu sense entonació: «La seva benzina, gràcies».

Nosaltres parlem entonant les paraules. Si estem enfadats, parlem més fort, si estem tristos, parlem més fluix. Si estem alegres, parlem més riallers. Però com ho fem perquè les paraules escrites tinguin el cop de martell de les emocions?

Doncs amb l'honestedat. Si volem fer un conte on hi ha un hipopòtam que està trist i volem que realment sembli trist i que la seva tristesa no ens faci riure, hem de regalar-li els nostres sentiments. Hem de buscar dins nostre com ens sentim i comportem quan estem tristos o alegres i, a través de les paraules, regalar els nostres sentiments a l'hipopòtam.

Els relats que semblen més reals i sincers són aquells en què l'autor ha estat honest, no ha enganyat ningú, perquè ha donat la seva ànima als personatges. Els ha regalat la seva vida.

Abandonar l'escala que hem pujat

Sovint, les idees que utilitzem per avançar en el relat són escales que ens permeten arribar a noves idees i quan trobem aquestes noves idees veiem que les idees prèvies, l'escala, ja no les necessitem. Per tant, una vegada hi hem pujat, hem de llençar l'escala, abandonar aquelles idees.

Si vull fer un relat, per exemple, sobre els signes de puntuació, puc utilitzar la idea que hi ha una cuinera que fa sopes amb punts i comes perquè els escriptors que vénen a dinar al restaurant expliquin les seves històries amb claredat. Mentre escric, però, se m'acut que hi ha un nen que parla molt de pressa, lligant les paraules les unes amb les altres i ningú no l'entén. I aquest nen, un dia, s'adona que tot ho fa precipitadament i per això se li enganxen les paraules... i un dia que pren una sopa de punts i comes comença a fer les coses més a poc a poc i se li desenganxen les paraules...

He partit de la idea de la cuinera i he arribat al nen. Ja no em cal la cuinera (o sí, depèn), puc deixar estar aquesta escala que m'ha servit per arribar fins on sóc ara.

Conclusions

Escriure és reescriure. Això vol dir que constantment tornem a llegir el que hem escrit per veure si està bé. Després cal deixar reposar el relat. I al cap d'uns dies hem de tornar-lo a llegir com si no en fóssim l'autor, només un lector, a veure com el veiem. A continuació també convé deixar-lo llegir als bons amics que ens coneixen i saben interpretar el nostre món. Escoltar les crítiques és bo per poder avançar i polir errors... però no oblideu que vosaltres teniu l'última paraula.

Si estimem el nostre relat, sabrem dedicar-hi el temps que necessiti. De fet, escriure només és un joc.

- **Museu del Joguet de Catalunya**

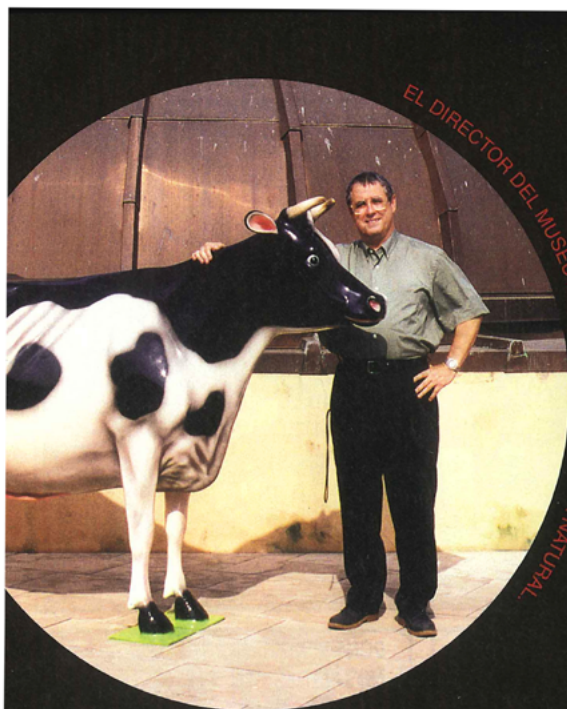
Hotel París / c. Sant Pere, 1
17600 FIGUERES
Catalunya - Espanya
Tel. 972 504 585
correu@mjc.cat
www.mjc.cat

Si a la biblioteca de la vostra població reben (o rebien) la revista *Tretzevents*, podeu trobar al número 773, corresponent al febrer del 2001, un reportatge que vaig fer al Museu del Joguet de Figueres.

- **El Museu de Juguets i Autòmats de Verdú**

www.sortirambnens.com/.../museus/1467-museu-de-juguets-i-automats-d..

Plaça Major, 23
25340 VERDÚ
Lleida
Tel. 973 34 70 49

EL DIRECTOR DEL MUSEU AMB UNA VACA DE MIDA NATURAL

Sí, els pares i els avis també jugaven. Amb d'altres joguines, és clar. Si voleu entrar en un món de fantasia on podreu contemplar les joguines que tenien les persones que ara són grans, i jugar-hi, no us podeu perdre la visita al **MUSEU DEL JOGUET, de Figueres**. Per conèixer millor aquest museu, n'entrevistem el director, en **JOSEP MARIA JOAN I ROSA**.

Josep Maria, aquesta pregunta és obligada: jugaves molt, de petit?

I de gran. Encara ara jugo força. Mai no n'he perdut l'afecció. I, de fet, cada vegada que muntem o desmuntem una vitrina –cal dir que tenim més joguines de les que podem mostrar–, m'ho passo d'allò més bé jugant-hi.

Moltíssimes de les joguines que hi ha exposades al museu pertanyien a la teva col·lecció particular. Quan se't va ocórrer, això de col·leccionar-ne?

Sempre m'han agradat. Cap als anys seixanta, quan va començar a disparar-se el consumisme, molta gent llençava les joguines velles, segurament enlluernats per les noves coses que es podien comprar i perquè no els donaven cap valor. I jo vaig començar a col·leccionar-ne.

Quan vas decidir de muntar el museu?

Va ser el juny de 1982. Abans, però, havia fet moltes exposicions. La primera va ser deu anys abans, al palau Güell, de Barcelona. Aquella exposició, després, va visitar moltes ciutats.

Parla'ns una mica del museu.

Bàsicament, el museu consta dels espais següents: Jugar en l'antiguitat, on es poden veure reproduccions de joguines dels antics habitants d'Empúries i de Tarragona, com ara nines, fitxes, sonalls, figures o daus. Després tenim un altre apartat,

dedicat a la història del joc a Catalunya, on podem contemplar jocs d'aire lliure, de viatjar, animals, jocs de construcció, il·lusions òptiques, etc.

EL
MUSEU
del
JOGUET

de Catalunya

per JOAN DE DÉU PRATS

Quins espais més té el museu?

Un altre apartat important és el de les col·leccions paral·leles. Hi podem trobar la màgia i l'il·lusionisme, jocs d'habilitat, interplanetaris, trencaclosques —en tenim tres-cents vuitanta-quatre, cedits per Francesc Castanyer. També disposem de jocs per a invidents, jocs de cartes, nines d'arreu del món, guerra de broma, i força tipus de joguines més.

El visitant també pot trobar: el d'homenatge als fabricants i la sala Papirustòria.

El primer és un túnel de vitrines. El visitant camina per sobre de vitrines plenes de joguines i a les vitrines laterals hi ha gravats el noms dels principals fabricants. A l'interior, també hi ha diplomes de reconeixement de les indústries catalanes dels anys vint.

I la sala Papirustòria?

Hi podem veure contes en moviment i també s'exhibeix el vídeo que Joan Mallarach ha fet amb aquests llibres-joguina.

Quantes joguines teniu en total?

Disposem de quatre mil cinc-cents peces, entre meccanos, teatrins, cavalls de cartó, cuines, pilotes, baldufes, cotxes, avions... La llista és molt extensa.

A la planta baixa, també feu exposicions temporals.

La remodelació del museu, el desembre de 1998, va permetre incorporar-hi més espais, com la sala oberta d'exposicions temporals. Ara en tenim una de cotxes de competició. En fem unes sis l'any i l'accés és gratuït. També tenim un auditori: l'Espai Brossa-Frègoli, que, a més a més, serveix per a exhibir la documentació que va recollir Joan Brossa sobre el gran transformista Leopoldo Frègoli. I disposem d'un Centre de documentació i de recerca dels jocs i joguines i d'un gran espai a l'aire lliure per a activitats.

Per acabar, tu que deus haver visitat museus de joguines d'arreu el món, quina valoració fas del de Figueres.

Home, és una mica de mal dir, això ho haurien de valorar els visitants. El que sí que et puc dir és que el nostre museu té un ventall de joguines que difícilment podem trobar en d'altres. N'hi ha de molt importants, però acostumen a ser més aviat monotèmatics, especialitzats en uns temes. En el nostre museu hem pretès donar a conèixer al públic una àmplia mostra de les joguines amb què jugàvem abans. ❖

EL MÓN ON VIU

- *The Killing (Atracament perfecte)*
Stanley Kubrick, 1956
- *The day they robbed the bank of England (Robatori al banc d'Anglaterra)*
John Guillermin, 1960
- *Inside Man*
Spike Lee, 2006

I dos curts animats sobre joguines i sobre llibres. Un esclat d'imaginació per fer boca.

- Curt animat *Alma*
www.youtube.com/watch?v=Zylvh4gu7kg
- Els fantàstics llibres voladors del senyor Morris Lessmore
www.youtube.com/watch?v=Bp1AZthZeo

Assalt al tren de Glasgow

Durant molts anys s'ha considerat el robatori més important del segle XX. El botí sostret va ser de 2,6 milions de lliures (3 milions d'euros), tot un rècord aleshores. Avui equivaldria a uns 46 milions d'euros.

El famós cop es va perpetrar la matinada del 8 d'agost de 1963 (de manera que el 2013 se'n compleix el cinquantè aniversari). El tren correu, que circulava de Glasgow a Londres carregat de diners, va ser assaltat per una banda de quinze homes dirigits per Bruce Reynolds, que va morir el passat 28 de febrer als vuitanta-un anys. No van utilitzar armes de foc. Tanmateix, el conductor del tren, Jack Mills, va ser colpejat al cap amb una barra de ferro durant un forcejament. Tretze dels quinze de la banda van ser capturats gràcies a les empremtes dactilars que van deixar en un Monopoly amb el qual van jugar mentre s'amagaven de la policia.

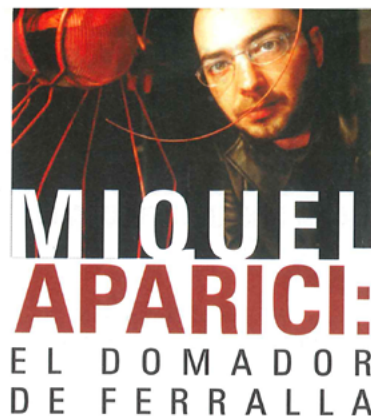
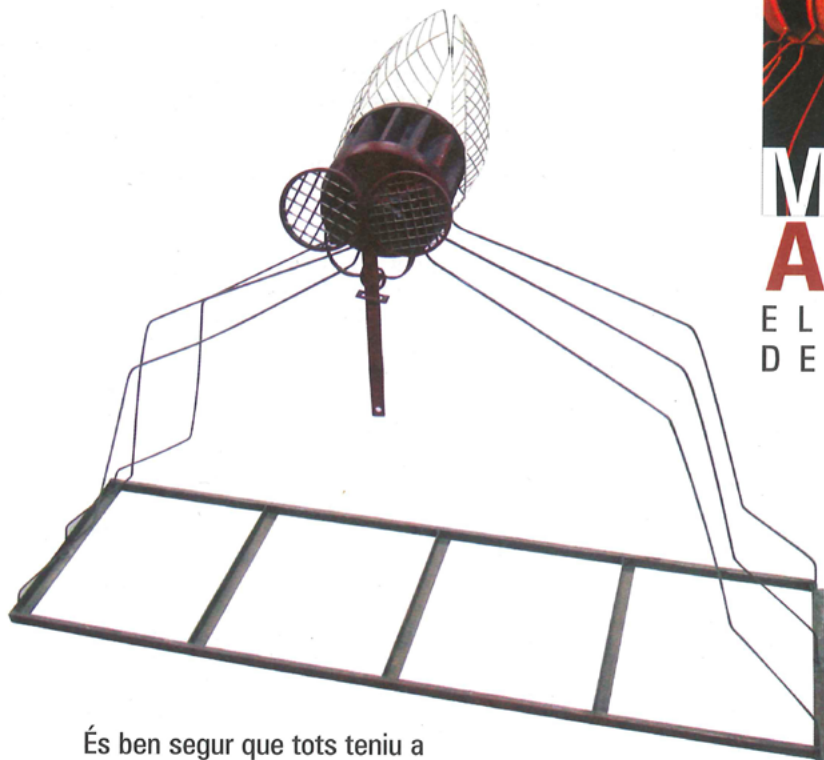
Reynolds va aconseguir escapar-se de la justícia durant cinc anys i finalment va ser capturat el 1968 a Anglaterra, on va complir condemna fins el 1978. La pel·lícula *Buster*, interpretada per Phil Collins el 1988, està basada en aquesta història.

Centre de Diamants d'Anvers

Podria dir-se que es tracta del robatori perfecte i el més ben planificat de tots els temps. Una banda d'atracadors italians va aconseguir un botí de 100 milions d'euros el 2003 en una de les ciutats més riqueses del món. Els lladres van haver de superar deu nivells d'alta seguretat per aconseguir robar els diamants sense deixar empremtes.

Tampoc van usar la violència per aconseguir el seu objectiu. Deu anys més tard, el botí encara no ha aparegut, encara que sí que es va aconseguir detenir el cap de la banda, Leonardo Notarbartolo, condemnat a deu anys de presó. El cineasta J.J. Abrahams, creador de la sèrie *Perduts (Lost)*, planeja traslladar properament a la gran pantalla aquesta història trepidant.

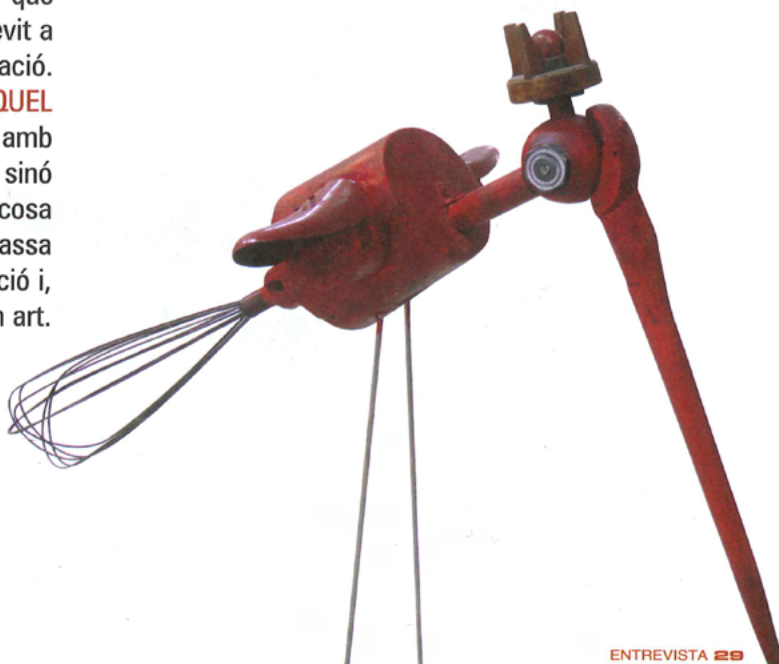

per DESIRÉE HERRERA

És ben segur que tots teniu a casa una cafetera, un colador, una cullereta o un tros de fusta.

I també és ben segur que alguna vegada us heu atrevit a jugar-hi utilitzant la imaginació.

Avui us presentem en **MIQUEL APARICI**, que no sols juga amb aquests objectes quotidians, sinó que va més enllà, i qualsevol cosa que arriba a les seves mans passa pel filtre de la seva imaginació i, zas!, les converteix en art.

ENTREVISTA 29

EN MIQUEL APARICI ÉS ARTISTA, PINTA I FA ESCULTURA, PERÒ D'UNA MANERA BEN ORIGINAL. EL TROBEM AL SEU TALLER. EL PRIMER QUE HI VEIEM ÉS UNA CAFETERA, I, TOT ENVOLTANT LES PARETS, PRESTATGERIES PLENES DE FILFERROS, EINES VELLES, TROSSOS D'APARELLS MECÀNICS, FORMES DE SABATES, MAQUINÀRIES DE RELLOTGES, PECES DE FUSTA O DE METALL...PER COMENÇAR A FER UNA DE LES SEVES PINTURES, EN MIQUEL COL·LOCA SOBRE LA TAULA EL PAPER, UNA TASSA DE CAFÈ, SUCRE I UNA CULLERETA.

ON SÓN LES PINTURES I ELS PINZELLS?

En realitat no els utilitzo. Per als quadres faig servir el cafè, i amb la cullereta dibuixo sobre el paper.

EXPLICA'NS COM VAS COMENÇAR A TREBALLAR D'AQUESTA MANERA.

Tot va començar durant unes vacances a Formentera. Em vaig descobrir a mi mateix dibuixant una sargantana en un paper amb la cullereta del cafè que em prenia. El dibuix em va sorprendre i em va agradar, així que vaig anar practicant fins que vaig trobar la manera de crear quadres amb el cafè.

I ÉS PER AIXÒ QUE LES TEVES OBRES TENEN TANTS LLANGARDAIXOS I TANTES BESTIOLES?

M'agraden especialment les formes màgiques dels insectes, tenen formes molt complexes i m'hi sento atret. Vaig començar amb una sargantana i després amb tot tipus d'amfibis, insectes, peixos, ocells i animals que em van anar sortint de la imaginació.

PERÒ ARA NO PINTES. ET VEIG MOLT ATRAFEGAT AMB COSES QUE SEMBLEN INSERVIBLES...

Els darrers temps faig més escultura. A poc a poc he anat ampliant la meua fauna particular, perquè les formes que creava sobre el paper creixien i cada vegada em demanaven més. Vaig començar utilitzant un filferro en un dibuix fet per a una exposició a Nova York i, de mica en mica, vaig començar a mirar les coses d'una altra manera: dos coladors es convertien en dos ulls; unes pinces, en el bec d'un ocell, i així em vaig trobar remenant tot tipus d'eines i objectes vells per crear els meus nous animals.

INSECTES, CAFÈ I OBJECTES DE VELL NO SÓN LES COSES MÉS HABITUALS EN EL MÓN DE LES GALERIES D'ART. T'HA ESTAT MOLT DIFÍCIL TROBAR EL TEU LLOC I EL TEU PÚBLIC?

No, al contrari, els insectes no sols espanten, també atreuen per les seves formes suggerents i l'elegància amb la qual intento representar-los. Des del principi, he tingut molt bona acollida i ja he exposat no sols a Barcelona, sinó també a altres ciutats de l'Estat, i a Nova York i Alemanya. La veritat és que a la gent li agrada força i tinc molta feina.

MIQUEL, QUÈ CREUS QUE CAL PER A CONVERTIR-SE EN ARTISTA?

Cada cas és diferent. En realitat jo sempre he estat ficat en aquest món, perquè vaig començar estudiant disseny a l'Escola Massana, després he treballat com a dissenyador, i també com a guionista de televisió i per a revistes d'humor. Actualment dirigeixo el departament d'art del grup editorial que publica la revista «El Jueves». Sempre he estat envoltat de dibuixants. La formació i l'ambient m'han ajudat, i penso que el meu sentit de l'humor també ha tingut un bon paper a l'hora de donar forma a les meves obres.

DE MANERA QUE EL SENTIT DE L'HUMOR TAMBÉ ÉS IMPORTANT EN L'ART.

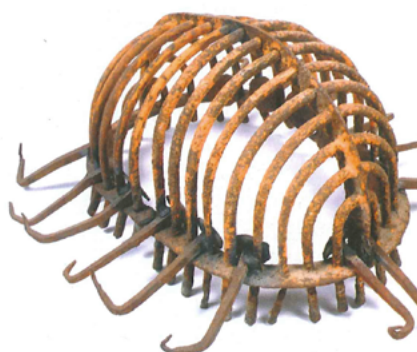
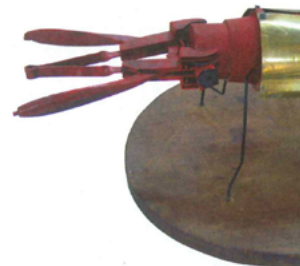
Crec que sí, ajuda a veure la realitat de maneres diferents de les habituals i et permet atrevir-te a provar coses noves. En els meus dibuixos i escultures sovint pico l'ullet a l'espectador amb l'humor i el joc.

AIXÍ DONCS L'ART TAMBÉ ÉS JOC?

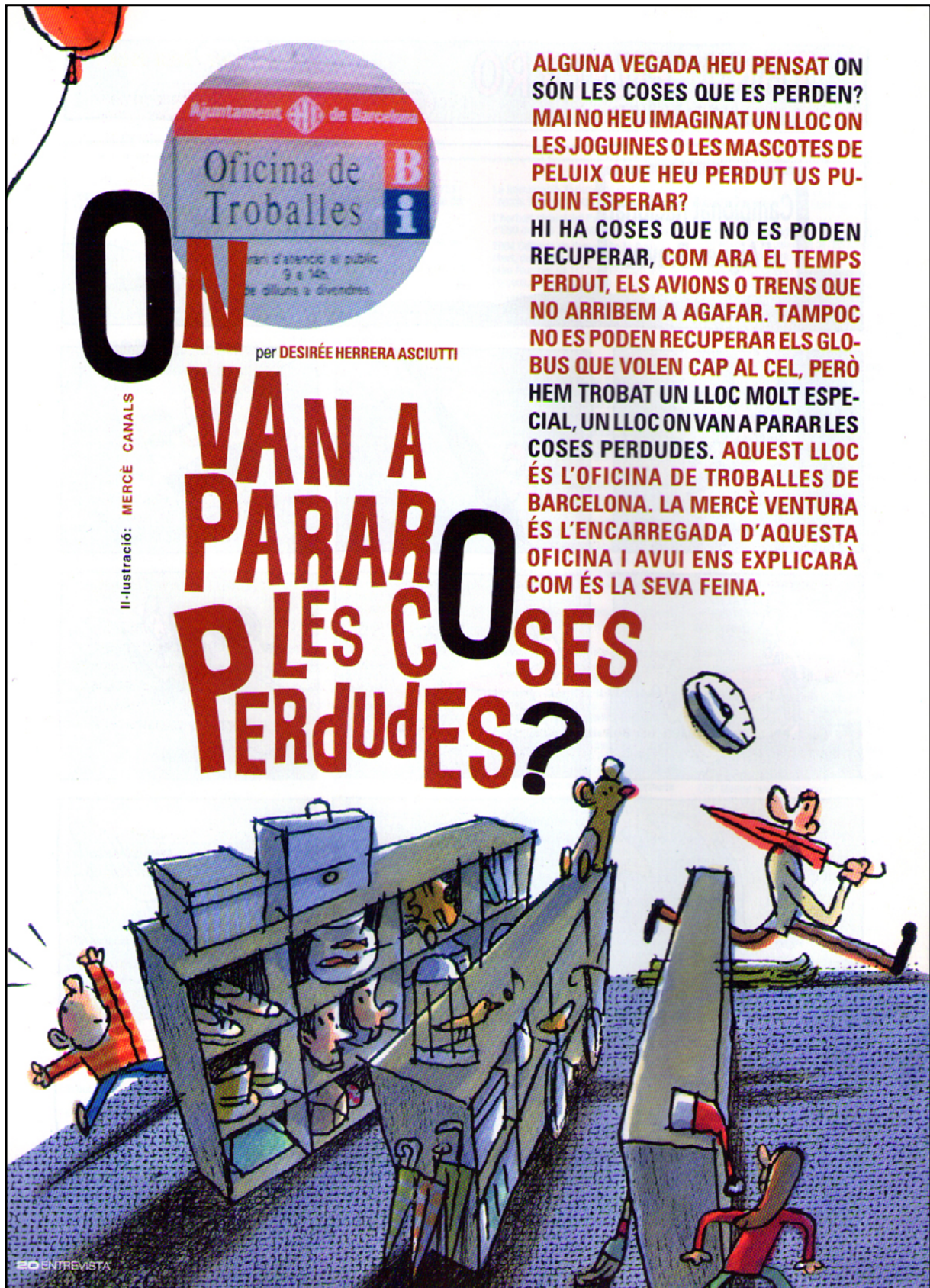
Tot comença com un joc, primer jugues a imaginar-te que unes pinces s'assemblen a un bec d'ocell i, després, amb molta feina i enginy, construeixes una escultura a partir d'aquesta idea. Des de fa temps, cada vegada que em cau a les mans un objecte jugo a pensar quines possibilitats té i m'imagino quina figura em suggereix.

SI ELS NENS VOLGUessin VISITAR UNA DE LES TEVES EXPOSICIONS, QUÈ ELS RECOMANARIES?

Sobretot que deixin volar la imaginació, que provin de mirar de maneres diferents, primer observant l'escultura per si mateixa, després buscant l'animal que representa, i també cercant cada un dels elements que la componen. Pensa que tots aquests objectes han estat fabricats per a d'altres usos, i entre els objectes i jo juguem a fer art tot inventant-nos un zoo imaginari.

Ajuntament de Barcelona

Oficina de Troballes

B i

ON VAN A PARAR LES COSES PERDUTES?

per DESIRÉE HERRERA ASCIUTTI

Il·lustració: MERCÈ CANALS

ALGUNA VEGADA HEU PENSAT ON SÓN LES COSES QUE ES PERDEN? MAI NO HEU IMAGINAT UN LLOC ON LES JOGUINES O LES MASCOTES DE PELUIX QUE HEU PERDUT US PUQUIN ESPERAR?

HI HA COSES QUE NO ES PODEN RECUPERAR, COM ARA EL TEMPS PERDUT, ELS AVIONS O TRENDS QUE NO ARRIBEM A AGAFAR. TAMPOC NO ES PODEN RECUPERAR ELS GLOBUS QUE VOLEN CAP AL CEL, PERÒ HEM TROBAT UN LLOC MOLT ESPECIAL, UN LLOC ON VANA PARAR LES COSES PERDUTES. AQUEST LLOC ÉS L'OFICINA DE TROBALLE DE BARCELONA. LA MERCÈ VENTURA ÉS L'ENCARREGADA D'AQUESTA OFICINA I AVUI ENS EXPLICARÀ COM ÉS LA SEVA FEINA.

QUAN VA COMENÇAR A FUNCIONAR L'OFICINA DE TROBALLE A BARCELONA?

Des de 1890 hi ha l'obligatorietat d'aquest servei a l'ajuntament de cada municipi. Primerament l'oficina era en una sala a l'entrada de l'Ajuntament, on els antics habitants de Barcelona anaven a trobar el que havien perdut. Però més tard vam canviar de lloc, ja que la ciutat va anar creixent i cada cop hi viuen més persones, i perden més coses!

COM I QUAN US ARRIBEN LES COSES?

La policia ens porta cada dia tot el que troben al carrer o als transports públics. Els taxistes ens porten moltes coses oblidades als taxis i els ciutadans o turistes de la ciutat porten el que s'han trobat.

Una vegada ens arriben les coses, ho registrem tot en una base de dades. Si sabem de qui és, ho enviem per correu o enviem una carta, i si no, ho guardem.

QUÈ ES EL QUE MÉS PORTA LA GENT, EL QUE MÉS ES PERD?

El que més ens porta la gent són documents.

Després, el que més recollim són carteres de butxaca, tot tipus de carnets, targetes de crèdit, clauers, bosses de mà, ulleres, motxilles, paraigües, bufandes, mòbils. També tenim un rosari, guitarres, un violí, i fins i tot esquis!

ELS NENS PERDEN I VÉENEN A BUSCAR COSES?

Ens arriben un munt de carpetes d'escola i de la Universitat, però no les vénen a buscar. Tenim un munt de joguines, nines, un ninot de Spiderman, óssos de peluix o motxilles. I també molta roba, perquè quan comença a fer calor els nens es deixen les jaquetes, caputxes, i la roba d'abric. També rebem sabates petites de nadons, que els cauen dels peus.

I, COSES ESTRANYES, US EN PORTEN?

La veritat és que la gent perd les coses més curioses. Aquest mes ens ha arribat un collar de gos amb un dispositiu molt sofisticat que permet a l'amo saber on es troba el gos quan el porta posat, però no deu funcionar gaire bé: si no l'amo ja hauria aparegut. També hem trobat maletins de metges, un aparell per a examinar l'oïda, i fins i tot una cadira de rodes.

ÉS INCREÏBLE! EXPLICA'NS COM VA SER QUE ALGÚ VA PERDRE LA CADIRA DE RODES.

Resulta que un noi minusvàlid agafà un taxi a la plaça de Catalunya i el taxista l'ajudà a pujar i s'oblidà la cadira al carrer. Quan va arribar a casa s'adonà que no la duia i van tornar a la plaça, però la cadira ja no hi era. L'havia trobada un agent de la guàrdia urbana i ens la va dur. L'endemà el noi la va venir a buscar.

QUINES SÓN LES COSES MÉS ESTRANYES QUE US HAN VINGUT A DEMANAR?

L'altre dia ens van portar una gàbia amb un ocell, però com que aquí no podia viure la guàrdia urbana se'l va endur a la gossera. De vegades també hi ha malentesos; com que és l'Oficina de Troballes, la gent ens demana si és un lloc per a trobar feina, i fins i tot una vegada un grup de turistes van venir a buscar un company que havien perdut.

HI HA BARRIS QUE PERDEN MÉS COSES QUE D'ALTRES?

Home, el lloc de la ciutat on es perden més coses és la Ciutat Vella, has de pensar que hi vénen molts barcelonins i també turistes a passejar.

La veritat és que els barcelonins són ben despistats, al metro la gent es deixa la bossa d'esport, raquetes de tennis, bufandes, guants...

ALGUNA VEGADA US HAN PORTAT UN MALETÍ PLE DE DINERS?

Doncs la veritat és que sí. Un cop ens en van portar un i vam poder trobar l'amo. Era d'un estranger, el va perdre dins d'un taxi, i el vam localitzar per mitjà del consolat del seu país, perquè hi havia un número de fax.

ÉS GAIRE NORMAL QUE LA GENT TORNI DINERS TROBATS AL CARRER?

Sí, de fet, molt sovint la gent ens porta diners. Els barcelonins som més honestos i solidaris que no ens pensem. A més, pensa que nosaltres donem un rebut a tothom que porta alguna cosa, i quan passen tres mesos sense que ningú ho hagi demanat, aquestes coses, o diners, passen a ser propietat de qui els va portar. I, si no ho reclama, passen a beneficència.

EXPLICA'NS QUINES COSES MÉS TENIU GUARDADES A L'OFICINA?

Tenim de tot! Ara mateix hi ha violins, una gorra de Pare Noel, un munt de radiografies, agendes, càmeres de vídeo, mòbils i moltíssims paraigües. Qui no ha perdut alguna vegada un paraigua?

Doncs ara ja ho sabeu! Si sou una mica despistats i heu perdut alguna cosa, sempre teniu la possibilitat de provar sort a l'oficina de troballes de la vostra ciutat.

L'Oficina de Troballes de Barcelona es troba al carrer Ciutat, 9, baixos. L'horari d'atenció al públic és de dilluns a divendres de 9 a 2 i el telèfon és el 010.

QUADRE D'ACTIVITATS PER FER A CLASSE

APARTATS	ABANS DE LLEGIR	MENTRE LLEGIM	DESPRÉS DE LLEGIR
	0. Què sabem de l'autor		
	Act.0.4 Propostes per jugar a fer de detectius		
	1. Què sabem de l'obra		
1.1 El DNI de l'obra			 Act.1 Resum de l'obra
1.2 L'ambientació de l'escriptor			
1.3 Com se'm va acudir la història			
1.4 La dedicatòria	Act. 1.3.1 Escriptura de dedicatòries		
1.5 La crítica			 Act. 2 Opinió sobre el llibre. Carta a l'autor
1.6 Companys de viatge (l'il·lustrador)			
	2. El gènere i l'estil		
2.1 Una pel·lícula o una novel·la?	Act. 2.1.1 Reflexió sobre el tema de la novel·la Act. 3 Gèneres novel·lístics. Escriptura de tràilers de novel·les que responguin a gèneres diversos		

APARTATS	ABANS DE LLEGIR	MENTRE LLEGIM	DESPRÉS DE LLEGIR
2.2 El truc de la intriga			Act. 2.2.1 Reflexió sobre com es manté la intriga al llarg de la novel·la Act. 2.2.2 La intriga que proporciona la vida
3. Preparats per llegir?			
3.1 Fent boca	 Act. 8 Creació d'expectatives. Introducció al tema de la novel·la		
4. Mentre llegim el llibre			
4.1 Proposta de lectura		Act. 4.1.1 Opinió sobre el llibre	
4.2 La llibreta dels comentaris espontanis			Act. 4.2.1 Conversa sobre el llibre Act. 4.2.2 Conversa sobre el llibre
5. Traient suc al llibre			
5.1 Els personatges			 Act. 11
5.2 Els protagonistes			Act. 5.2.1 Característiques dels protagonistes Act. 5.2.2 Reflexió sobre l'amistat
5.3 El temps i la història			Act 5.3.1 Anàlisi del tractament del temps a la novel·la
5.4 L'espai i la història			 Act. 15 Deducció de lèxic: atraccions Act. 19 Resolució de jeroglífics sobre atraccions 5.4.1 Els parcs d'atraccions de Catalunya Act. 22 Elements fantàstics de la novel·la

APARTATS	ABANS DE LLEGIR	MENTRE LLEGIM	DESPRÉS DE LLEGIR
5.5 L'argument			Act 5.5.1 Estructura de l'obra Act.1 Resum de l'obra Act. 14 Comprensió literal i interpretativa (mots encreuats) Act. 16 Comprensió literal i interpretativa
5.6 Els capítols			 Act. 4 Tema dels capítols (títols) Act. 5.6.1 Anàlisi dels capítols del llibre
6. Malabars amb paraules			
6.1 Paraules o expressions desconegudes			Act. 6.1.1 Cerca de paraules desconegudes al diccionari Act. 6.1.2 Hipòtesi i comprovació del significat de paraules Act. 12 i 13 Lèxic: tipus de delinqüents Act. 18 Significat de paraules poc freqüents
6.2 Les descripcions			Act. 6.2.1 Identificació i anàlisi de descripcions Act. 9 i 10 Descripció de personatges
6.3 Els diàlegs			6.3.1 Lectura expressiva de diàlegs 6.3.2 Improvisació de diàlegs
6.4 Frases fetes i expressions			 Act. 20 El sentit figurat de frases fetes

APARTATS	ABANS DE LLEGIR	MENTRE LLEGIM	DESPRÉS DE LLEGIR
6.5 L'humor			Act. 6.5.1 Cerca al llibre de situacions còmiques Act. 17 Escenes humorístiques de la novel·la
7. Recursos estilístics			
7.1 Parlem de jugar			Act. 7.1.1 Reflexió sobre les habilitats i aficions dels alumnes Act. 5 Origen de jocs coneguts Act. 6 Les joguines preferides dels alumnes Act. 7 Lèxic de jocs i joguines
7.2 Construïm joguines			Act. 7.2.1 Creació de joguines Act. 7.2.2 Exposició de joguines creades per l'alumnat
7.3 L'amistat			Act. 7.3.1 Reflexió sobre l'amistat Act. 21 Reflexió sobre l'amistat Act. 7.3.2 i act. 7.3.3 Reflexió sobre el temps que dediquen els adults a jugar amb els infants
7.4 La borsa de les necessitats			Act. 7.4.1 Reflexió sobre les necessitats que tenen els infants
			Act. 7.5.1 Comprensió profunda Act. 7.5.2 Reflexió sobre qui i què ens roba coses no tangibles
7.6 Lladres de joguines			Act. 7.6.1 Lectura i comprensió d'una notícia sobre un robatori de joguines
8. Per continuar llegint... altres llibres			

